

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**SPORZĄDZONA DLA MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA”**

(do 2 wyłożenia do wglądu publicznego)

ZESPÓŁ AUTORSKI

OPRACOWANIE:

mgr inż. Małgorzata GOŁASZEWSKA

OPRACOWANIE GRAFICZNE:

mgr inż. arch. Kamila MAŁECKA

KONSULTACJA:

mgr inż. arch. Maria MODZELEWSKA

mgr inż. arch. Katarzyna SALABURA

mgr inż. arch. Kamila MAŁECKA

w „Prognozie...” wykorzystano:

opracowanie ekofizjograficzne autorstwa

mgr Jadwigi MACEK.

NOWY SĄCZ – grudzień 2014 r.

Spis treści:

- I. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA.**
- II. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.**
- III. INFORMACJE O POWIĄZANIACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA” Z INNYMI DOKUMENTAMI USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU LOKALNYM I PONADLOKALNYM**
- IV. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY - KRYTERIA OCENY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.**
- V. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA I TERENÓW SĄSIEDNICH ORAZ WYNIKAJĄCE Z NIEJ UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE.**
 1. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM W STRUKTURACH PRZYRODNICZYCH REGIONU ORAZ OBSZARACH OBJĘTYCH OCHRONĄ PRZYRODY
 2. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ ICH WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ:
 - 2.1. Budowa geologiczna, geomorfologia i warunki glebowe;
 - 2.2. Warunki klimatyczne;
 - 2.3. Warunki hydrogeologiczne i hydrograficzne;
 - 2.4. Przyroda ożywiona;
 - 2.5. Walory krajobrazowe i widokowe.
 3. ZASOBY I WALORY PRZYRODNICZE
 4. DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
 5. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU OPRACOWANIA
 6. OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM DLA RÓŻNYCH RODZAJÓW UŻYTKOWANIA I FORM ZAGOSPODAROWANIA
- VI ANALIZA WPŁYWU REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA” NA ŚRODOWISKO.**
 1. USTALENIA OGÓLNE:
 - 1.1. Uwarunkowania wynikające z przepisów prawnych i dokumentów o charakterze obowiązującym;
 - 1.2. Uwarunkowania wynikające z waloryzacji przyrodniczej obszaru opracowania.

2. OCENA WPŁYWU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA” NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

- 2.1. Ustalenia dotyczące całego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” mające znaczenie dla zabezpieczenia warunków ochrony środowiska;
- 2.2. Położenie w strukturach przyrodniczych, ewentualne zagrożenia dla funkcjonowania tych struktur, zagrożenia dla środowiska biotycznego;
- 2.3. Ocena ustaleń projektu planu w zakresie zabezpieczenia warunków dla ochrony środowiska gruntowo – wodnego;
- 2.4. Ocena ustaleń projektu planu w zakresie stworzenia warunków dla ochrony powietrza, ocena skutków zmian stanu higienicznego atmosfery w wyniku realizacji programu inwestycyjnego przewidzianego ustaleniami projektu planu;
- 2.5. Ocena ustaleń projektu planu w zakresie zabezpieczenia warunków dla ochrony krajobrazu;
- 2.6. Prognoza wpływu realizacji ustaleń projektu planu na klimat akustyczny rejonu opracowania;
- 2.7. Przewidywane znaczące oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi
- 2.8. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000;
- 2.9. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ICH WYKONYWANIA.

4. OCENA ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA”.

5. PODSUMOWANIE (W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM).

Załączniki:

1. Projekt Uchwały Rady Miasta Zakopanego w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka”.
2. Załącznik graficzny.

I. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA.

Niniejszą prognozę sporządzono w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27. 03. 2003 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zmianami).

Celem prognozy jest przedstawienie i ocenienie skutków, jakie wyniknąć mogą dla środowiska po zatwierdzeniu ustaleń proponowanych w projekcie planu. Identyfikacja tych skutków i ewentualnych konfliktów ekologicznych winna stanowić materiał pomocny w procesie podejmowania uchwały o zatwierdzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Samorządy tworząc miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stają często przed wyborem wykluczających się rozwiązań wynikających ze sprzecznych interesów, a to:

- presji na tworzenie możliwości inwestowania dla zapewnienia rozwoju gospodarczego i potrzeb mieszkaniowych;
- presji na swobodne dysponowanie własnością poszczególnych osób i instytucji;
- żądań zapewnienia korzystnych warunków życia (uwarunkowanych dobrą jakością środowiska);
- konieczności uwzględnienia interesów ponadlokalnych (np. zapisanych w zadaniach rządowych, wynikających z przypisanych danemu obszarowi funkcji ponadlokalnych itp.);
- zapewnienia warunków dla prawidłowego funkcjonowania przyrody tak w interesie obecnego pokolenia jak i następnych pokoleń.

Prognoza nie rozważa ekonomicznych, czy kreatywnych dla rozwoju gospodarczego aspektów realizacji ustaleń planu, a jedynie przedstawia samorządom pod rozagę prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze i komfort życia mieszkańców – w celu tworzenia i akceptowania planów, które jak najmniejszymi kosztami środowiskowymi pozwalają na realizację celów mieszkańców

II. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.

Przedmiotem opracowania jest „Prognoza oddziaływania na środowisko”, wykonana dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka”, sporządzonego przez Biuro Urbanistyczne Maria Modzelewska pod kierunkiem mgr inż. arch. Marii Modzelewskiej i mgr inż. arch. Katarzyny Salabury.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” o powierzchni 33,99 ha, położony jest w granicach administracyjnych miasta Zakopane (powiat tatrzański, województwo małopolskie). Obejmuje on tereny intensywnie zainwestowane, zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, w mniejszym stopniu usługową, stacje paliw, tereny magazynowo-składowe oraz kemping „Ustup”.

Oś planu i istotną część obszaru zajmuje droga krajowa Nr 47 zwana powszechnie „Zakopianką”. Niewielkie powierzchnie terenu pozostały w użytkowaniu rolniczym – ekstensywne użytkowanie jako łąki i pastwiska.

Granice opracowania stanowią granice dwóch obowiązujących mpzp: Szymony-Ustup oraz Zwijacze-Króle-Harenda.

Obszar opracowania jest objęty zbiorowym **systemem zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków**. Do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej nie są podłączone jedynie budynki położone w dużym oddaleniu od ciągów komunikacyjnych.

Sieci wodociągowe, kanalizacji sanitarnej i deszczowej przebiegają wzdłuż ulic oraz w rejonie dróg dojazdowych do posesji.

Cały teren objęty opracowaniem planu znajduje się w zasięgu systemu kanalizacji zbiorczej tworzącym aglomerację, w skład której wchodzi miasto Zakopane i wschodnia część obszaru wsi Kościelisko, w gminie Kościelisko. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo Wodne, aglomeracje powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, zakończone oczyszczalniami ścieków, zgodnie z ustaleniami krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

Gospodarka odpadami na terenie miasta prowadzona jest zgodnie z ustawą o utrzymaniu porządku i czystości w gminach i wydaną na jej podstawie Uchwałą Nr

XLIII/434/2002 Rady Miasta Zakopanego z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Zakopane.

Obszar objęty opracowaniem jest w dużym stopniu **zgazyfikowany**. Przebiega tu główny gazociąg dn400 zasilany ze stacji gazowej I stopnia Poronin..

Przez obszar objęty opracowaniem przebiega główna **magistrala ciepłownicza**, jednak nie wszystkie budynki są z niej zaopatrywane w ciepło.

Na obszarze nie wyposażonym w sieć gazową oraz ciepłowniczą źródło ciepła dla budynków stanowią własne, indywidualne kotłownie.

Obszar objęty opracowaniem jest w całości **zelektryfikowany**. Prąd do odbiorców dostarczany jest ziemną i napowietrzną siecią niskich napięć poprzez znajdujące się w obszarze opracowania lub w sąsiedztwie stacje transformatorowe SN/NN.

Przez obszar opracowania przebiegają linie kablowe ziemne SN oraz napowietrzna linia SN.

Podjęcie uchwały o przystąpieniu do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” ma na celu stworzenie warunków prawnych (prawa lokalnego jakim jest m.p.z.p.) dla działań inwestycyjnych, jako że dotychczasowy plan stracił swoją ważność w 2003 roku z mocy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Głównym celem projektu planu jest stworzenie warunków dla modernizacji drogi krajowej Nr 47 powszechnie zwanej Zakopianką. Droga ta pełni ważną rolę w systemie komunikacyjnym miasta, nie tylko jako powiązanie komunikacyjne z innymi terenami ale przede wszystkim dla obsługi miasta, albowiem jak się szacuje aż 70% ruchu na drodze krajowej Nr 47 w dni robocze ma charakter lokalny.

III	INFORMACJE O POWIĄZANIACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA” Z INNYMI DOKUMENTAMI USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU LOKALNYM I PONADLOKALNYM
-----	--

1. Najistotniejszym dokumentem, którego ustalenia są wiążące dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zakopanego „Zakopianka” jest **„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zakopane”** (Uchwała Rady Miasta Zakopane Nr XV/140/99 z 15 grudnia 1999 r.) Przyjęto w nim, iż głównym, strategicznym celem rozwoju miasta będzie osiągnięcie zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta, zapewniającego przyjazne dla mieszkańców warunki życia oraz komfortowe dla turystów warunki pobytu - w drodze podnoszenia atrakcyjności Zakopanego jako ośrodka turystyczno-wypoczynkowego o unikalnych walorach środowiska i bogatej tradycji.

Ustalenia studium dotyczą:

- *celów, funkcji i głównych kierunków rozwoju miasta Zakopanego, w tym kierunków ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu,*
- *kierunków zagospodarowania przestrzennego Zakopanego, w odniesieniu do wyznaczonych w studium podstawowych stref polityki przestrzennej oraz specjalnych stref polityki przestrzennej;*
- *kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;*
- *stref w tatrzańskiej części miasta;*
- *strategiczných obszarów rozwoju Zakopanego.*

Zgodnie z ustaleniami studium, analizowany obszar objęty opracowaniem planu „Zakopianka” znajduje się:

- strefy obsługi technicznej OT, w obrębie obszaru OT1 miejskiej dzielnicy obsługi technicznej, w rejonie urządzeń dworca kolejowego,
- strefy peryferyjnej OP, w obrębie obszaru OP4 - „Kasprowicza”,
- strefy obsługi technicznej OT, w obrębie obszaru 4.OT4 parkingów strategicznych, w rejonie Ustupu,
- strefy TOW - terenów otwartych o wysokim reżimie ochrony,

Przez obszar opracowania przebiega **droga krajowa Nr 47 Kraków – Rabka – Nowy Targ - Zakopane pełniąca ważną rolę w funkcjonowaniu miasta jak**

również zapewniająca połączenie miasta z terenami sąsiednimi.

Przyjęta w studium polityka przestrzenna:

- **w strefie peryferyjnej OP** polega na „*porządkowaniu, modernizowaniu i uzupełnianiu zagospodarowania oraz wyposażenia zespołów zabudowy, głównie w zakresie mieszkalnictwa jednorodzinnego oraz bazy noclegowej i żywieniowej turystyki, usług podstawowych związanych z mieszkalnictwem, a także na uzupełnianiu wyposażenia strefy w niezbędne urządzenia towarzyszące (zieleń, komunikacja, infrastruktura techniczna)*”;
- **w strefie obsługi technicznej OT**, polega na „*utrzymaniu, modernizacji i rozwijaniu, w niezbędnym zakresie, urządzeń służących obsłudze miasta*”;
- **w strefie terenów otwartych o wysokim reżimie ochrony TOW** polega na „*ochronie wartości przyrodniczych, poprzez daleko idące ograniczenia możliwości użytkowania i zagospodarowania terenu*”.

Najistotniejsze, z punktu widzenia ochrony przyrody są zapisy „Studium” i wynikające z nich wytyczne do m.p.z.p. strefy **TOW - o wysokim poziomie reżimu ochrony** dotyczą one:

- ochrony przyrodniczej struktury zieleni wysokiej, średniej i niskiej, cieków wodnych, terenów otwartych, w tym wszystkie tereny tej strefy stanowiących lub mogących stanowić system węzłów i ciągów (korytarzy) ekologicznych, ostoi dla zwierząt i roślin, a także ekosystemów mających istotny wpływ na funkcjonowanie przyrody i odtwarzanie jej zasobów,
- całkowitego wykluczenia wykorzystywanie terenów dla funkcji osadniczej, w tym również związanej z działalnością rolniczą;
- dopuszczenia ograniczonego (w celu zapewnienia ochrony najbardziej wrażliwych elementów środowiska przyrodniczego) wykorzystania terenu dla turystyki i wypoczynku, przy zachowaniu następujących zasad:
 - × ruch turystyczny pieszy, powinien odbywać się na wyznaczonych ścieżkach, z dopuszczeniem swobodnej penetracji terenu,
 - × ruch turystyczny rowerowy i konny powinien być ograniczony do wyznaczonych i odpowiednio urządzonych tras, w tym śródleśnych, z zapewnieniem kontroli erozyjnych zagrożeń gleby,

- × uprawianie narciarstwa zjazdowego i biegowego na wyznaczonych trasach na terenach otwartych nieleśnych oraz w kompleksach leśnych, z dopuszczeniem infrastruktury związanej z uprawianiem narciarstwa (koleje, wyciągi, urządzenia do zaśnieżania), z wykorzystaniem śródleśnych polan i enklaw oraz dopuszczeniem niezbędnych przecinek, jednak nie naruszających ochronnej funkcji drzewostanów, zwłaszcza na stromych zboczach,
- × na terenach otwartych urządzenie punktów widokowych i miejsc odpoczynku;
- eliminowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej, w miarę utraty przez nią wartości technicznych i użytkowych, z wyjątkiem obiektów reprezentujących wartości kulturowe,
- utrzymania istniejących tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień w niezbędnym zakresie (np. konieczne nowe powiązania drogowe, telekomunikacyjne, niezbędne przebiegi przewodów wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych itp.), przy zachowaniu następujących zasad:
 - × prowadzenie linii energetycznych i telekomunikacyjnych jako podziemnych,
 - × korygowanie przebiegu dysharmonijnych w krajobrazie, naziemnych przewodów i konstrukcji infrastruktury technicznej.

Zgodnie z ustalonymi w studium kierunkami rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej na analizowanym obszarze zakłada się *modernizację drogi krajowej Nr 47 Kraków – Rabka – Nowy Targ – Zakopane*.

Ustalenia projektu planu są zgodne z zapisami studium

Ponadto, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zakopanego „**Zakopianka**”, jest zgodny z zasadami i celami następujących dokumentów:

2. Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Zakopane na lata 2004- 2013 przyjętą Uchwałą Rady Miasta Zakopane Nr XXI/204/2000 z dnia 5 lipca 2000 roku.
3. Programem Ochrony Środowiska Gminy Miasto Zakopane na lata 2006 - 2009, z perspektywą do roku 2014.

4. Planem gospodarki odpadami dla Miasta Zakopanego” (Uchwała Nr XXIX/279/2005 Rady Miasta Zakopane z dnia 31 stycznia 2005 r.).
5. Programem Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2005-2012 przyjętym uchwałą XXXVI/443/05 Sejmiku Województwa Małopolskiego z późniejszymi zmianami.
6. Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami przyjętym uchwałą XI/125/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego.
7. Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013 przyjęta uchwałą Zarządy Sejmiku Województwa Małopolskiego nr XLI/527/06 z dnia 30 stycznia 2006 r.
8. Małopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 przyjętym przez Zarząd Województwa Małopolskiego w dniu 21 sierpnia 2006 r.
9. Planem zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego przyjętym uchwałą Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r.

IV. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY - KRYTERIA OCENY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.

Kierując się zasadami sporządzania prognoz określonymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r.Nr 199, poz. 1227) - analizowano wpływ i ewentualne skutki realizacji poszczególnych ustaleń planu na funkcjonowanie struktur przyrodniczych i poszczególnych elementów środowiska takich jak: wody powierzchniowe, podziemne, powierzchnię ziemi, krajobraz, zdrowie ludzi, świat roślinny, zwierzęcy - we wzajemnym powiązaniu tych elementów środowiska. Oceniano również wpływ zagospodarowania terenu na istniejące formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000.

W analizie oceny skutków projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko, brano pod uwagę jego wartość przyrodniczą, jak również odporność środowiska na degradację.

Analiza oceny skutków realizacji ustaleń planu na środowisko nie ograniczała się wyłącznie do obszaru obejmującego ustalenia planu, ale wykraczała poza jego granice stosownie do przedmiotu analizy a w konsekwencji wynikającego z niej przewidywanego zasięgu oddziaływania.

W prognozie analizowano zapisy ustaleń planu w aspekcie skuteczności zabezpieczenia warunków dla ochrony środowiska. Ocenie poddawana jest zarówno trafność zabezpieczeń infrastrukturalnych, jak i inne ustalenia obligujące do działań pozainfrastrukturalnych, jak zabezpieczenie stref ekotonowych, ograniczenia architektoniczno -urbanistyczne służące ochronie krajobrazu, itp..

Dokument „Prognozy” zawiera informacje o uwarunkowaniach wynikających z przepisów prawnych (w tym prawa lokalnego) oraz innych dokumentów o charakterze obowiązującym na terenie opracowania, w szczególności tych wynikających ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”, publikowanej sieci powiązań ekologicznych EKONET, NATURA 2000, programów ochrony środowiska itp.. W prognozie przedstawia się ocenę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych w kontekście w/w dokumentów oraz uwarunkowań ekofizjograficznych.

W prognozie uwzględnia się również skutki dotychczasowego zagospodarowania terenu.

Zakres problemów omawianych w prognozie dostosowano do rodzaju zagospodarowania i specyfiki działalności projektowanej na terenie będącym przedmiotem opracowania oraz terenach sąsiednich.

Prognozę opracowywano jednocześnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wychodząc z założenia, że **skuteczne działanie na rzecz ochrony środowiska może być realizowane wyłącznie przez stworzenie instrumentów prawnych**, stanowiących podstawę do ich egzekwowania, Autor prognozy koncentrował się na wynegocjowaniu z zespołem projektowym m.p.z.p. (w trakcie przygotowywania planu) stosownych ustaleń i zapisaniu ich w dokumencie planu. Funkcjonują one wtedy jako prawo lokalne, wiążące dla poszczególnych podmiotów gospodarujących na obszarze objętym planem. Sama prognoza nie jest na tyle silnie umocowana prawnie, by stanowiła skuteczne narzędzie ochrony środowiska w praktyce. Wnioski z niej wynikające stanowią de facto opis nie wynegocjowanych ustaleń służących ochronie środowiska oraz nieuchronnych skutków dla środowiska wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

V. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA I TERENÓW SĄSIEDNICH ORAZ WYNIKAJĄCE Z NICH UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE.

1. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM W STRUKTURACH PRZYRODNICZYCH REGIONU ORAZ OBSZARACH OBJĘTYCH OCHRONĄ PRZYRODY

Obszar objęty niniejszym opracowaniem położony jest w granicach administracyjnych miasta Zakopane (powiat tatrzański, województwo małopolskie). Obejmuje Szosę Krakowską – droga krajowa nr 47 (ul. J. Kasprowicza na całej długości) wraz z przyległą strefą o szerokości 40-350 m (Łęg i Ustup).

Według **klasyfikacji fizycznogeograficznej** (J. Kondracki, 1998) obszar objęty opracowaniem znajduje się w mikroregionie - Kotlinie Zakopiańskiej, mezoregionie Rowu Podtatrzańskiego, należącego do makroregionu Łańcuch Tatrzański (Tatry), a ten z kolei położony jest w zasięgu Centralnych Karpat Zachodnich.

Obniżenie Rowu Podtatrzańskiego zamyka od południa Łańcuch Tatrzański, a od północy Pogórze Spisko – Gubałowskie. Wypreparowane zostało w marglistych łupkach eoceńskich, przykrytych żwirowymi osadami fluwioglacjalnymi oraz osadami holocenijskich stożków napływowych.

Pogórze Spisko – Gubałowskie, sąsiadujące z charakteryzowanym obszarem, zbudowane jest z fliszu podhalańskiego. Stanowi rozległy ciąg wzniesień, z najwyższym wzniesieniem (w granicach Zakopanego) Gubałówką -1126 m n.p.m., opadających stromo w kierunku południowym – ku Kotlinie Zakopiańskiej.

Pod **względem geologicznym** obszar znajduje się w obrębie Karpat Wewnętrznych, w regionie Podhale. Rów Podtatrzański to równoleżnikowe obniżenie o kilkukilometrowej szerokości, wypreparowane w łupkowych warstwach fliszu podhalańskiego, na obszarze opracowania są to głównie łupki ilaste – wapniste i piaskowce.

Przedmiotowy obszar znajduje się w dorzeczu Dunajca, **zlewni potoku Zakopianka**. Stanowi fragment Karpackiej Strefy Źródlikowo – Alimentacyjnej.

Położony jest w **strefie występowania wód termalnych**, które zalegają na obszarze całego Podhala w wapieniach środkowego eocenu i w dolomitach triasu. Południowy skraj obszaru znajduje się w **obszarze górniczym wód termalnych**

„Zakopane” a północno-wschodnia część w **obszarze górniczym wód termalnych „Poronin”**.

Wyniesienie nad poziom morza (rzędne wysokościowe wahają się od ok. 750 m n.p.m. do ok. 800 m n.p.m.), zakwalifikowało obszar do **piętra klimatycznego umiarkowanie chłodnego** (wg M. Hessa).

Zgodnie z **regionalizacją przyrodniczo-leśną** Polski obszar położony jest w krainie karpackiej, dzielnicy Podhale (klasyfikacja wg T. Trampler, E. Dmyterko, A. Girzda, A. Sierpińska). Wg **podziału geobotanicznego** teren należy do Prowincji Górskiej, Piętra Regla Dolnego. Potencjalnym zespołem roślinnym jest las mieszany.

Poza południową granicą obszaru opracowania funkcjonuje **Tatrzański Park Narodowy** (wraz ze swoją otuliną) oraz obszarem NATURA 2000 **PLC 120001 – Tatry**.

Południową granicą zasięgu Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest północna granica administracyjna Zakopanego.

Przez obszar objęty opracowaniem nie przebiegają korytarze ekologiczne rangi regionalnej.

2. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ICH WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ

2.1. Budowa geologiczna, geomorfologiczna i warunki glebowe

Rów Podtatrzański, w tym Kotlina Zakopiańska, to równoleżnikowe obniżenie wypreparowane w miękkich, przeważnie łupkowych warstwach zakopiańskich stanowiących najniższe ogniwo fliszu podhalańskiego, pod którymi znajdują się mezozoiczne utwory tatrzańskich jednostek reglowych i wierchowych.

Na podłożu fliszowym lokalnie zalegają autochtoniczne stożki fluwioglacjalne, rozległe i płaskie, zawierające pospółkę granitu, wapieni i dolomitu. Wyróżnia się 3 poziomy żwirów: określane jako poziomy Antałówki, Bystrego i Zakopanego. Największe znaczenie powierzchniowe w granicach miasta ma poziom Zakopanego, stanowiący przede wszystkim rozległy stożek na wysokości 850 – 800 m n.p.m., utworzony przez wody lodowca Bystrej, związanego z ostatnim zlodowaceniem czwartorzędowym. Pokrywy żwirowe, które na charakteryzowanym terenie mogą osiągać miąższość 50 m, zostały rozcięte w holocenie przez procesy erozji rzecznej, które ukształtowały doliny rzeczne, w tym najszerszą z nich, dolinę Zakopianki.

Dolina to ma dobrze wykształcony system, najczęściej trzech tarasów - akumulacyjnych i erozyjno-akumulacyjnych. Zalegające tu holocenijskie utwory aluwialne to najczęściej zaglinione żwiry i pospółki. Na niższych terasach Potoku Zakopianka osady aluwialne charakteryzują się silnie zróżnicowaną miąższością i litologią.

Głębsze podłoże fliszowe stanowi **pokrywę izolacyjną** wód niecki artezyjskiej Podhala. Jedynie partie przypowierzchniowe (warstwy zakopiańskie do głębokości kilkudziesięciu metrów) należą do strefy aktywnej wymiany wód.

Obszar objęty opracowaniem to **fragment doliny potoku** Zakopianka. Rzędne wysokościowe wahają się od 750 m n.p.m. w części północno – wschodniej, do ok. 800 m n.p.m. w części południowo – zachodniej. Generalnie jest to teren praktycznie płaski, miejscami lekko pofalowany, opadający lekko w kierunku północno – wschodnim. Jedynie pomiędzy Szosą Krakowską a linią kolejową występują niewielkie fragmenty stoków o zróżnicowanym kącie nachylenia oraz antropegeniczne skarpy. Na niewielkim fragmencie w rejonie Łęgu zachowały się krawędzie teras rzecznych potoku Zakopianka. Koryta drobnych cieków najczęściej ujęte zostały w rowy, o częściowo obudowanych brzegach. Na znacznej długości potoku Zakopianka i Olczyńskiego Potoku również zrealizowano obudowę (kamienną).

Morfologia charakteryzowanego terenu została w znacznym stopniu **trwale przekształcona** w wyniku realizacji: nasypu linii kolejowej oraz Szosy Krakowskiej; inwestycji w obrębie stoków; rowów odwadniających.

Specyficzna budowa geologiczna obszaru oraz jego morfologia mają wpływ na pozostałe komponenty środowiska przyrodniczego, powodując m.in.:

- dobrą izolację głębokich poziomów wodonośnych, oraz wód niecki artezyjskiej;
- zróżnicowanie warunków infiltracyjnych w przypowierzchniowych warstwach podłoża. Mało przepuszczalne łupki i gliniaste aluwia silnie nasiakają wodą w okresach opadowych i roztopowych – co ogranicza infiltrację wód w głębsze podłoże i jednocześnie sprzyjają kumulacji ewentualnych zanieczyszczeń. W nieckowatych obniżeniach mogą powstawać siedliska okresowo wilgotne. W terenach, gdzie w podłożu dominują utwory żwirowe możliwości infiltracyjne są zdecydowanie większe, wzrasta również zagrożenie zanieczyszczeniem

płytszych poziomów wodonośnych;

- spełzywanie gruntu oraz intensyfikację erozji liniowej i erozji gleb w obrębie stoków oraz naturalnych i antropogenicznych skarp (szczególnie nieutrwalonych roślinnością), czemu sprzyja obecność materiału gliniastego;
- predyspozycje do osypywania i osuwania się warstw zwietrzelinowych w obrębie naturalnych i antropogenicznych skarp, o znacznym kącie nachylenia, z wysiękami wód gruntowych lub spływających spływem śródpokrywowym z wyższych partii stoku;
- erozję boczną, podcinanie brzegów na nieutrwalonych zakolach potoków, w tym potoku Zakopianka.

Na rysunku Prognozy, pokazano udokumentowane osuwisko na zboczach Bachledzkiego Wierchu – rejon stacji paliw JET. Zgodnie z dokumentacją geologiczno-inżynierską z listopada 2004 roku (W. Grzywacz, W. Biliński, A Kessler, M. Kozakiewicz), przyjętą przez Starostę Powiatu Tatrzańskiego 27 stycznia 2005 roku (znak:OS.I.7530/06/04, stok Bachledzkiego Wierchu zaliczany jest do obszaru osuwiskowego i cały czas jest aktywny, ale jest to mała aktywność (uwidacznia się w cyklach kilkunastoletnich);

Na obszarze opracowania **gleby** wytworzone zostały z czwartorzędowych osadów fluwioglacjalnych oraz ze zwietrzelin skał fliszowych. Ich miąższość jest niska (do 0,5 m), skład granulometryczny jest charakterystyczny dla glin (lekkich, średnich i ciężkich) oraz pyłów (zwykłych i ilastych). Zawierają dużo iltu koloidalnego i substancji organicznej, posiadają znaczną pojemność sorpcyjną, a tym samym dużą odporność na zmiany właściwości chemicznych.

Na charakteryzowanym terenie, z uwagi na intensywność zagospodarowania, wierzchnie warstwy podłoża i głębsze poziomy gleby zostały silnie przekształcone. W północnej części obszaru dominować powinny **gleby brunatne** wylugowane, wytworzone z gliny ciężkiej, lokalnie pylastej, o dużej szkieletowości, zaś w części południowej gleby brunatne wylugowane na piaskach gliniastych i lekkiej glinie, wytworzone na rumoszu skalnym. W bezpośrednim sąsiedztwie potoku Zakopianka występują płyty mad wytworzone ze średnich glin i żwirów.

Wśród kompleksów **przydatności rolniczej** dominują: kompleks gleb ornych przeznaczonych na użytki zielone (14) oraz kompleksy użytków zielonych średnich i słabych i bardzo słabych (2z, 3z). Dominują grunty klasy V i VI, lokalnie występują niewielkie powierzchnie gruntów klasy IV.

2.2. Warunki klimatyczne

Obszar objęty opracowaniem ze względu na wyniesienie nad poziom morza, zakwalifikowany został do **piętra klimatycznego umiarkowanie ciepłego** (Hess 1965). Morfologia terenów sąsiadujących, a w szczególności kierunki przebiegu pasm górskich, znaczne deniwelacje terenu, jak również położenie w kotlinie ograniczonej od południa przez Tatry, a od północy przez Pogórze Spisko - Gubałowskie modyfikują lokalne parametry klimatyczne. Dane klimatyczne, charakteryzujące Kotlinę Zakopiańską pochodzą ze stacji meteorologicznej na Górnej Równi Krupowej (855 m n.p.m.).

Średnia roczna **temperatura powietrza** wynosi 4,9°C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą +14,4°C, zaś najchłodniejszym styczeń ze średnią temperaturą -5,2°C. Na terenie Zakopane nie występuje klimatyczne lato (średnia temperatura wyższa niż +15°C). Zima trwa ok. 120 dni. Na charakteryzowanym obszarze wskaźniki insolacyjne są przeciętne.

Warunki morfologiczne otoczenia sprzyjają formowaniu się **inwersyjnych zastoisk chłodnego powietrza**. Przyczyną ich powstawania jest adyabatyczny spływ zimnego powietrza z Tatr, przy ograniczonej przewietrzalności terenu. Silne inwersje termiczne obejmują swoim zasięgiem całą Kotlinę Zakopiańską, a w szczególnych sytuacjach – całe Podhale. Długość ich utrzymywania się jest zróżnicowana, od kilku godzin do kilku dni. Najczęściej pojawiają się one w okresie jesiennym i zimowym (średnio 20 dni w miesiącu). Na obszarach inwersyjnych zwiększają się amplitudy roczne i dobowe temperatury, częściej i dłużej zalegają mgły, podwyższeniu ulegają wskaźniki wilgotnościowe powietrza, co sprzyja koncentracji zanieczyszczeń w przypowierzchniowej warstwie troposfery, pogorszeniu ulegają parametry bioklimatyczne.

Położenie obszaru planu na wysokości 750-800 m n.p.m. sprawia, iż pierwsze przymrozki pojawiają się w połowie września, zaś ostatnie nawet na początku

czerwcu. **Okres wegetacyjny**, ze średnią temperaturą dobową wyższą niż +5°C, jest krótki i trwa tylko ok. 180 –185 dni. Rozpoczyna się w połowie kwietnia i kończy w trzeciej dekadzie października.

Średnia roczna **suma opadów wynosi około 1140 mm**. Deszczonośne masy powietrza napływają przeważnie z zachodu i południowego – zachodu. Najwięcej opadów przypada na początek lata (czerwiec, lipiec), gdzie średnie sumy osiągają wartość 165-180 mm i 3-krotnie przekraczają średnie sumy opadów miesięcy zimowych. Opady letnie często mają **charakter nawalny**, co powoduje formowanie się wezbrań powodziowych na potokach, intensyfikację zjawisk erozyjnych i morfodynamicznych. Minima opadowe rejestrowane są w styczniu i lutym, gdzie średnie sumy nie przekraczają 50 mm, a dodatkowo opady retencjonowane są w postaci pokrywy śnieżnej. Średnio, w ciągu roku odnotowuje się ok. 180 dni z opadem. Prawie 40% wszystkich opadów w roku to opady śniegu. Przeciętna długość zalegania **pokrywy śnieżnej** wynosi około 120 dni w roku. Trwała pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio od połowy grudnia do pierwszych dni kwietnia. Pierwsze opady śniegu pojawiają się już w październiku, zaś ostatnie przypadają na maj.

Stosunki anemometryczne uwarunkowane są ogólną cyrkulacją powietrza, którą modyfikuje orografia terenu, a w szczególności kierunki przebiegu głównych grzbietów górskich. Najczęściej wiatry wieją z kierunku zachodniego i południowo – zachodniego. Średnia roczna prędkość wiatru w Zakopanem to 1,6 m/s, co jest wartością niewielką i wynika w dużej mierze z położenia miasta w osłoniętej od wiatru kotlinie. Prawie 300 dni w roku to dni z ciszą lub wiatrami, których prędkość nie przekracza 3 m/s, stąd **warunki wentylacyjne miasta można uznać za mało korzystne**.

W sezonie jesienno – zimowym często występuje **wiatr halny**, wiejący z kierunku południowego, osiągający znaczne prędkości (powyżej 25 m/s), porywisty, powodujący szkody gospodarcze, obniżający zdecydowanie warunki agrometeorologiczne (gwałtowne topnienie lub wywiewanie śniegu skutkujące przemarzaniem gruntu i roślin) oraz warunki bioklimatyczne (wynikające z gwałtownie obniżającego się ciśnienia atmosferycznego).

Klimat obszaru objętego planem charakteryzuje się wysoką bodźcowością bioklimatyczną.

2.3. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Zakopane położone jest w zlewni Dunajca. Potok Cicha Woda/Zakopianka, którego fragment znajduje się na obszarze opracowania, to główny ciek miasta. Charakteryzowany teren w całości znajduje się w jego zlewni. Za źródłowy ciek Zakopianki przyjmuje się Małolącki Potok, który wypływa w rejonie Kondrackiej Kopy, na wys. 1190 m n.p.m. W obrębie Kotliny Zakopiańskiej przyjmuje lewobrzeżny Butorowski Potok i od tego miejsca do połączenia ze Strążyskim Potokiem nosi nazwę Cicha Woda, poniżej Zakopianka. Po przyjęciu potoku Poroniec zmienia nazwę na Biały Dunajec.

Układ sieci rzecznej w Kotlinie Zakopiańskiej jest asymetryczny, dominują dopływy prawobrzeżne. Na obszarze opracowania potok Zakopianka przyjmuje: Chyców Potok (swoje obszary źródłowe ma na północnych skłonach Antałówki), Bachledzki Potok (odwadniający północne skłony Bachledzkiego Wierchu), Olczyski Potok (mający swoje źródła w Tatrach, w rejonie Wysokiego, Kopy Królowej i Kopieńca Wielkiego) oraz liczne drobne bezimienne cieki (głównie okresowe) o niewielkich przepływach.

Gęstość sieci rzecznej jest duża $2,7 \text{ km/km}^2$, ze względu na ograniczone możliwości infiltracyjne podłoża. Wielkość przepływu w w/w potokach jest zależna od aktualnych warunków pogodowych, pory roku, stopnia nasiąknięcia gruntu wodą oraz wydajności wywierzysk w Tatrach (Olczyski Potok). **Potok Zakopianka charakteryzuje się wysoką zmiennością przepływów**, co wynika dodatkowo z kształtu zlewni. Wezbrania pojawiają się już w kilka godzin po wystąpieniu opadów i równie szybko po ich ustąpieniu zanikają. Maksymalne przepływy odnotowywane są w miesiącach – maj (kulminacja roztopów), czerwiec i lipiec (opady nawalne), zaś najniższe w miesiącach zimowych. W potoku Zakopianka współczynnik nieregularności przepływów wynosi 886, a amplituda skrajnych stanów dochodzi do 2,7 m.

Stany wody i przepływy z wielolecia 1961-2000 potoku Zakopianka – Zakopane Harenda:

H	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Charakterystyczne stany wody [cm]												
NNW	110	109	110	124	126	127	120	126	116	115	112	112
SNW	150	149	149	155	159	159	157	155	155	154	152	152
SSW	153	152	155	163	169	170	168	164	161	159	157	156
SWW	163	160	174	180	192	210	206	195	195	174	165	167
WWW	198	210	246	260	330	380	330	275	275	265	202	212
Przepływy charakterystyczne [m³ s⁻¹]												
NNQ	0,30	0,30	0,22	0,52	0,38	0,50	0,64	0,52	0,36	0,50	0,34	0,30
SNQ	0,66	0,61	0,70	1,24	1,72	1,85	1,44	1,21	1,11	0,97	0,83	0,78
SSQ	0,95	0,93	1,35	2,39	3,63	3,98	3,74	2,77	2,04	1,64	1,28	1,17
SWQ	2,35	2,25	5,53	7,13	12,7	23,2	21,3	14,1	7,36	5,79	2,71	2,98
WWQ	13,7	20,9	43,0	47,7	126	195	125	61,0	47,0	52,0	11,5	11,5

Źródło: Opis mapy hydrograficznej Polski – arkusze: M-34-100-B i M34-101-A.

Na obszarze opracowania koryto potoku Zakopianka oraz koryta mniejszych cieków są na znacznej długości są ustabilizowane obudowami kamiennymi.

Zasięg wezbrania powodziowego $Q_{1\%}$, określony przez Dyrektora RZGW („*Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca do ujścia Popradu*” -2004) dla potoku Zakopianka oraz Olczyskiego Potoku wykreślono na załączniku graficznym. Ponadto, na obszarze planu, okresowo mogą pojawiać się podtopienia w bezpośrednim sąsiedztwie pozostałych cieków. Powodować je mogą intensywne opady atmosferyczne i roztopy śniegu.

Na obszarze objętym opracowaniem lokalnie mogą tworzyć się siedliska okresowo wilgotne w obrębie nieckowatych obniżień czy w miejscach, gdzie zatamowany został spływ śródpokrywowy.

Wody podziemne na terenie objętym opracowaniem występują w **dwóch horyzontach: trzeciorzędowym oraz czwartorzędowym**. Pierwszy z nich związany jest z utworami fliszowymi. Warstwą wodonośną są tu spękane piaskowce warstw podhalańskich, które są zasilane infiltracyjnie. Zwierciadło wód ma charakter nieciągły, występuje na głębokości kilkunastu metrów. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi ok. 15 m. Wydajność studni wierconych jest niska 2-5 m³/godz. Alimentacja tego poziomu wodonośnego (na charakteryzowanym obszarze), z uwagi na obecność w podłożu materiałów łupkowych o niskim wskaźniku infiltracji, jest

relatywnie niewielka. Stopień zagrożenia wód jest średni.

Pod nimi występuje **fliszowy kompleks uszczelniający**, oddzielający te utwory od znajdujących się głębiej wodonośnych utworów eocenu węglanowego i jeszcze głębiej mezozoicznych utworów węglanowych o charakterze szczelinowo-krasowym. Ich zasilanie dokonuje się w Tatrach. Wody te na przedpolu Tatr (w obrębie Niecki Podhalańskiej) mają **charakter termalny** (ok. 35°C) i równocześnie artezyjski, o czym świadczą samowypływy, m.in. w otworach na zachodnim zboczu Antałówki. Temperatura wód oraz głębokość zbiornika wzrasta w kierunku północnym. Południowa część obszaru opracowania znajduje się w obszarze górniczym „ZAKOPANE” utworzonym decyzją Nr GK/hg/TS/487-2607/98 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 1.07.1998 (nr w rejestrze 5/1/51) a północno-wschodnia w obszarze górniczym „PORONIN” utworzonym w koncesji nr 6/2012 wydanej przez Ministra Środowiska dnia 22.08.2012 r. (nr w rejestrze 5/1/85 – złożę eksploatawane poza granicami miasta Zakopane). Eksploatowane są w nim wody termalne (typ $\text{HCO}_3\text{-SO}_4\text{-Ca-Mg}$), o zasobach bilansowo – eksploatacyjnych 130 m³/h, temperaturze 24-26°C a północno-wschodnia w obszarze górniczym „PORONIN” utworzonym w koncesji nr 6/2012 wydanej przez Ministra Środowiska dnia 22.08.2012 r. (nr w rejestrze 5/1/85 – złożę eksploatawane poza granicami miasta Zakopane)..

Poziom czwartorzędowy wód podziemnych w Kotlinie Zakopiańskiej występuje w utworach czwartorzędowych – fluwioglacjalnych piaskach i żwirach. Wody te są głównie zasilane infiltracyjnie, co w zestawieniu z krótką drogą migracji, skutkuje dużymi wahaniami zwierciadła. W dolinie potoku Zakopianka zwierciadło wód znajduje się na niewielkiej głębokości, najczęściej w granicach 1-5 m i wykazuje silny związek z czynnikami meteorologicznymi. Najniższe stany przypadają na miesiące zimowe i wczesną wiosnę (luty, marzec), a najwyższe na miesiące letnie (lipiec, sierpień). Płytkie wody poziomu czwartorzędowego w dolince Potoku Zakopianka mogą wykazywać związek hydrauliczny z wodami cieku.

Wody występują w ośrodkach szczelinowo – krasowych. Wody zalicza się do klasy Ia,b – czyli bardzo czyste i czyste, możliwe do użytku bez uzdatniania. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 9,6 tys.m³/dobę (jednostkowe zasoby 0,77 dm³/s/km², a średnia głębokość ujęć wynosi 800 m. Wg autorów opracowania ekofizjograficznego miasta Zakopane, wykonanego na potrzeby Studium

Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego granica zasięgu GZWP 441-Tr przebiega poza południowymi granicami obszaru opracowania.

Zasoby hydrologiczne obszaru opracowania, powinny podlegać **ochronie jakościowej i ilościowej**, do czego obliguje również położenie w Karpackiej Strefie Źródłiskowo – Alimentacyjnej.

2.4. Przyroda ożywiona

Pod względem geobotanicznym obszar opracowania należy do prowincji górskiej – środkowoeuropejskiej, do podprowincji karpackiej, okręgu Beskidzkiego. Znajduje się w **piętrze regła dolnego**, gdzie podstawową formacją roślinną jest *Fagetum carpaticum*. Zespół ten faktycznie nie występuje – powstało piętro gospodarcze (uprawy owsa i ziemniaków), które z uwagi na dotychczasowy charakter oraz intensywność zagospodarowania i użytkowania nie ma większego znaczenia.

Wzdłuż potoków, na kamieńcach o wyraźnie rozwiniętej warstwie gleby, występują potencjalne **siedliska olszynki karpackiej**. Płaty tych zbiorowisk przywiązane są do terenów zalewowych (choćby raz na kilka lat). Z drzew, oprócz olszy szarej występują tu m.in. jesion wyniosły, czeremcha zwyczajna, świerk pospolity, wierzba krucha. Z krzewów - wiciokrzew suchodrzew, z pnączy chmiel zwyczajny, w runie - podagrycznik pospolity, kuklik zwykły, bluszcz kurdybanek, tojeść rozesłana, jaskier rozłogowy, jeżyna popielica, kostrzewa olbrzymia. Siedliska bardziej wilgotne i cieniste – to potencjalne siedliska zespołu lepiężnika białego. Brzegi potoków – to również siedliska dla pionierskich gatunków mietlicy olbrzymiej i innych roślin zielnych.

Na obszarze opracowania antropizacja drobnych cieków, realizacja obudowy kamiennej brzegów, zawężenie (a miejscami degradacja strefy ekologicznej cieków), doprowadziła do **znacznego i trwałego uszczuplenia naturalnej roślinności przypotokowej** – patrz załącznik kartograficzny.

Na charakteryzowanym obszarze, lokalnie występują **zbiorowiska synantropijne – ruderalne**, często o niejasnej przynależności fitosocjologicznej. Spotkać je można wzdłuż dróg, rowów, ogrodzeń, w obrębie skarp. Najczęściej są to nitrofilne zbiorowiska wysokich bylin z klasy *Artemisietea* oraz zbiorowiska wydepczyskowe z

klasy *Plantaginetea majoris*. Na gruzowiskach i zboczach nasypów występuje pionierski zespół starca i podbiału *Senecioni-Tussilaginetum*. Zbiorowiska synantropijne charakteryzują się niewielką trwałością i łatwo poddają się sukcesji gatunków rodzimych. W skład zbiorowisk synantropijnych wchodzi gatunki obce rodzimej florze, zawleczone – antropofity oraz gatunki tubylcze, które odnalazły się na siedliskach przekształconych – apofity.

Na obszarze opracowania większe grupy zadrzewień i zakrzaczeń występują głównie wzdłuż linii kolejowej, pojedyncze zadrzewienie wzdłuż „Zakopianki” oraz w sąsiedztwie zabudowy. Dominującymi gatunkami są tu: jesion, modrzew, świerk. W zieleni przydomowej coraz większy udział mają gatunki drzew i krzewów egzotycznych. W strukturze ekologicznej obszaru pełnią one funkcje płatów i mikropłatów ekologicznych, wzbogacając bioróżnorodność, a równocześnie wzmacniając walory krajobrazowe i estetyczne. Część nasadzeń pełni funkcje izolacyjne.

Wyróżniające cechy flory obszaru opracowania:

- stosunkowo małe zróżnicowanie – efekt niewielkich różnic wysokości względnych, mało urozmaiconych siedlisk oraz warunków klimatycznych wynikających z położenia w obrębie jednego piętra – regła dolnego;
- relatywnie mały udział gatunków niżowych i pogórskich, w tym roślin zielnych;
- mały udział gatunków typowych dla żyznych lasów dolnoregłowych – jako efekt m.in. prawie całkowitego przekształcenia siedlisk lasów bukowych;
- obecność gatunków ogólnogórskich i niektórych wysokogórskich. Występują na kamieńcach rzek i potoków, wzdłuż których schodzą z przyległych Tatr. Reprezentantem tej grupy jest rogownica tatrzańska czy gęsiówka alpejska;
- wzrastający udział flory synantropijnej na polach uprawnych (siedliska segetalne) i na terenach zurbanizowanych (siedliska ruderalne).

Na terenie Kotliny Zakopiańskiej literatura (Cichocki, Zemanek, Cygan 1993) wymienia 37 gatunków ssaków, 159 gatunków ptaków, 8 gatunków płazów i 3 gatunki gadów.

W rejonie obszaru opracowania mogą pojawiać się m.in.: ze ssaków: ryjówki (górska, aksamitna, malutka), kret, nietoperze, (mroczki, nocek duży, gacek

wielkouch, mopek), zając szarak, gryzonie (myszy, nornica ruda, polniki, darniówka zwyczajna, koszatka, wiewiórka), drapieżne (wydra, kuna domowa, kuna leśna, tchórz zwyczajny, lis, gronostaj, łasica), parzystokopytne (sarna, jeleń, dzik); z ptaków: dzięcioł trójpalczasty, pomurnik i orzechówki (zalatujące z Tatr), płochacz skalny i siwerniak (zalatujące z łąk na Gubałówce), pluszcz i pliszka górską (lęgowy nad potokami), gawron, wrona siwa, czarnowron, sierpówka, kwiczoł, dziwonia, kos, szpak; z płazów: traszka górską, traszka karpacka, salamandra plamista, kumak górski, ropucha szara, żaba trawna; z gadów: jaszczurka żyworodna, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny. W potokach Kotliny Zakopiańskiej stwierdzono występowanie m.in. pstrągów (potokowy, źródłany, tęczowy) i głowacza pręgopłetwego.

Rozmieszczenie **chronionych gatunków roślin** w Kotlinie Zakopiańskiej jest bardzo nierównomierne. Zabudowane centrum miasta pozbawione jest gatunków chronionych. Największe ich skupienia występują w najbliższym sąsiedztwie TPN, poniżej Drogi pod Reglami i na stokach Gubałówki (Piękoś-Mirkowa, Mirek 1993). Brakuje informacji kartograficznych na mapach topograficznych nt. lokalizacji stanowisk chronionych gatunków roślin w pozatatrzańską część miasta, w tym na obszarze objętym opracowaniem. Oprócz gatunków występujących na naturalnych stanowiskach, w mieście występują rośliny chronione, posadzone w parkach, wzdłuż ulic, na zieleńcach i w ogrodach. Do najczęstszych należą: limba, kosodrzewina i jarzab szwedzki.

Brakuje informacji kartograficznych na mapach topograficznych nt. lokalizacji stanowisk **chronionych gatunków fauny** w pozatatrzańską część miasta. Ich koncentracja ma zapewne miejsce na obrzeżach właściwego miasta: w pasie wzdłuż Drogi pod Reglami, w kompleksach leśnych wschodniej część miasta i na Pogórzu Gubałowskim, czyli poza obszarem opracowania. Możliwym jest, iż na charakteryzowanym terenie występują:

- z ryb - głowacz pręgopłetwy;
- 8 gatunków płazów;
- 3 gatunki gadów;
- ponad 150 gatunków ptaków;
- ponad 30 gatunków ssaków, w tym ryjówki, jeż wschodni, nietoperze, koszatka, wiewiórka, gronostaj, łasica.

Na przedmiotowym obszarze funkcjonują **lokalne korytarze migracyjne** związane z potokiem Zakopianka i Olczyskim Potokiem. Umożliwiają one przede wszystkim migrację organizmów wodnych, zwłaszcza ryb.

Korytarze ekologiczne wyższej rangi przebiegają w znacznej odległości od granic obszaru objętego opracowaniem.

2.5. Walory krajobrazowe i widokowe

O wartości walorów krajobrazowych obszaru opracowania zdecydowało m.in. ukształtowanie terenu (płaska część Kotliny Zakopiańskiej), morfologia terenów sąsiadujących oraz dotychczasowy charakter użytkowania i intensywność zagospodarowania.

Charakteryzowany obszar to silnie zurbanizowany fragment Kotliny Zakopiańskiej, w którym naturalne wnętrza krajobrazowe uległy całkowitej i trwałej degradacji.

Enklawy krajobrazu seminaturalnego można spotkać wzdłuż potoku Zakopianka oraz Olczyskiego Potoku. Współtworzą je: koryta cieków, obudowa biologiczna, strefa ekologiczna ekstensywnie użytkowana, głównie jako łąki i pastwiska. Czynnikiem obniżającymi ich wartość są m.in.: kamienna obudowa koryta, uszczuplenie roślinności przypotokowej, wysypiska śmieci, zawężenie strefy ekologicznej i realizacja zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie cieków.

Mikrownętrza krajobrazu harmonijnego występują w terenach rolnych oraz w obrębie silnie nachylonych partii stoków i skarp. Zaniechanie intensywnego użytkowania spowodowało m.in. pojawienie się nieużytków, roślinności ruderalnej, które obniżają walory estetyczne. Mikrokrajobrazy przyrodniczo – antropogeniczne występują w terenach osiedleńczych.

Czynnikiem obniżającym walory krajobrazowe obszaru opracowania, jest obecność znacznej ilości tablic reklamowych, informacyjnych, itp. o agresywnej formie i kolorystyce, zlokalizowanych wzdłuż „Zakopianki”.

Ekspozycja krajobrazowa obszaru opracowania z uwagi na jego położenie oraz morfologię jest relatywnie niewielka. Jednakże zwrócić należy uwagę na fakt, iż jest to wjazd do Zakopanego (Szosa Krakowska, linia kolejowa) i niejednokrotnie

„pierwsze” wrażenie turystów z bytności w tym mieście.

Z wielu punktów i ciągów komunikacyjnych obszaru opracowania rozciąga się panorama na Tatry (Tatry Zachodnie i kulminacją Giewontu), Pasma Gubałowskie – patrz załącznik kartograficzny. Walory widokowe tego obszaru są wysokie.

3. ZASOBY I WALORY PRZYRODNICZE

Pod pojęciem zasoby przyrodnicze rozumie się wartościowe (z punktu widzenia przyrodniczego oraz możliwości wykorzystania przez człowieka) elementy środowiska przyrodniczego oraz całokształt walorów przyrodniczo – ekologicznych, mających istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców.

Na obszarze objętym opracowaniem za **najcenniejsze zasoby i walory przyrodnicze należy uznać:**

- Subregionalne korytarze ekologiczne związane z potokiem Zakopianka, Potokiem Olczyskim i ich otoczeniem;
- Korzystne warunki morfologiczne;
- Zasoby wód termalnych, perspektywnie możliwe do wykorzystania;
- Płaty i mikroplaty ekologiczne, które tworzą: obudowa biologiczna cieków, nasadzenia szpalerowe, zieleń urządzona przydomowa, pojedyncze okazy drzew;
- Duże zasoby wód podziemnych o relatywnie wysokiej jakości;
- Wysokie walory widokowe, otwarcia w kierunku południowym na Tatry oraz w kierunku zachodnim na Pasma Gubałowskie.

Na obszarze planu **jakość oraz różnorodność naturalnych walorów środowiska przyrodniczego, została uszczuplona**. Dalsze użytkowanie i zagospodarowanie obszaru powinno zagwarantować zachowanie pozostałych wartości jego struktury oraz rewitalizację terenów, które mogą ją wzbogacić.

4. DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Charakter dotychczasowych procesów urbanizacyjnych, odporność środowiska na degradację, zdolność do regeneracji, zgodność dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania z cechami oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi są czynnikami, które warunkują aktualny stan antropopresji środowiska przyrodniczego obszaru opracowania.

Warunki aerosanitarne;

Czynnikami przyrodniczymi mogącymi niekorzystnie wpływać na jakość powietrza atmosferycznego charakteryzowanego obszaru są:

- **występowanie inwersji termicznych**, podczas których dochodzi do stagnacji powietrza (zastoiska chłodnego powietrza) oraz koncentracji zanieczyszczeń w dolnych partiach troposfery. Zasięg wielkich inwersji może obejmować całą Kotlinę Zakopiańską i wtedy cały obszar opracowania znajdzie się w ich zasięgu;
- występowanie najczęstszych **okresów bezwietrznej pogody** (mało korzystne warunki wentylacyjne) w okresie zimowym, co zbiega się z sezonem grzewczym o zwiększonej wielkości emisji zanieczyszczeń i zwiększonym natężeniem ruchu samochodowego (sezon narciarski);
- **położenie obszaru opracowania we wschodniej części Zakopanego**, co skutkuje napływem zanieczyszczeń znad centrum Miasta;
- czynnikiem anemologicznym **obniżającym okresowo walory bioklimatyczne** jest występowanie wiatru halnego (wiatr fenowy), któremu zawsze towarzyszy gwałtowny spadek ciśnienia atmosferycznego.

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego jest teoretycznie możliwa poprzez podjęcie różnych działań, w tym: zamianę czynników grzewczych w całej Kotlinie Zakopiańskiej na bardziej ekologiczne oraz ograniczenie ruchu samochodowego i zwiększenie jego płynności.

Na terenie miasta Zakopane WIOŚ – Kraków prowadzi monitoring jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Notuje się przekroczenie wartości SO_2 NO_x w okresie od grudnia do marca, pyłu zawieszonego PM_{10} w okresie od listopada do kwietnia.

Wody podziemne

Niski wskaźnik infiltracji wód opadowych i roztopowych (poza obszarami wypełnionymi aluwiami), który **ogranicza alimentację trzeciorzędowych oraz głębszych poziomów wodonośnych czwartorzędowych, jednocześnie chroni je przed zanieczyszczeniem.**

Lokalnie, w dolince Potoku Zakopianka, wypełnionej w znacznej części materiałem aluwialnym, wskaźniki infiltracji mogą być wyższe, przez co, płytkie poziomy wodonośne wód podziemnych stają się silniej narażone na skutki przenikania zanieczyszczeń.

Powszechne utwardzanie powierzchni (asfaltowanie, betonowanie), realizacja odwodnień w strefach podstokowych oraz wzdłuż zabudowań, dróg i parkingów, ogranicza, i tak już niewielki, wskaźnik infiltracji i prowadzi do zwiększenia wskaźnika odpływu powierzchniowego.

Pozbawienie antropogenicznych skarp naturalnej roślinności, w tym zadrzewień i zakrzaczeń (patrz załącznik fotograficzny), zmniejsza zdecydowanie ich stabilność, może uruchamiać procesy morfodynamiczne – spełzywanie, osuwanie się gruntu, tworzenie zerw, itp. Dodatkowym czynnikiem uaktywniającym procesy morfodynamiczne w obrębie skarp, są występujące w ich obrębie liczne wysięki wód gruntowych.

Poza obszarem planu, w punkcie kontrolno–pomiarowym **wód podziemnych** Zakopane – Capki 2, badania jakości wody prowadzone są przez WIOŚ – Kraków, w ramach monitoringu krajowego i regionalnego. Obejmują one ocenę wód podziemnych **poziomu trzeciorzędowego** (oligocenńskie i eocenńskie).

Zgodnie z wynikami przedstawionymi w „Raporcie o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2010 r.” (2011) wody podziemne w punkcie kontrolnym w Zakopanem oceniono następująco:

- pod względem chemicznym wody podziemne wykazywały II klasę jakości (wody dobrej jakości);
- rozkłady stężeń zanieczyszczeń (żelazo, mangan, azotany, jon amonowy, chlorki, potas, siarczany), należały do najniższych w województwie małopolskim;
- nie stwierdzono przekroczeń poziomów zanieczyszczeń wymaganych dla wód

do spożycia.

Główne poziomy użytkowe – wody czwartorzędowe (płytkie) mogą charakteryzować się niższymi wskaźnikami jakości, z uwagi na łatwość infiltrowania zanieczyszczeń w głąb (m.in. spływy z dróg i parkingów, potencjalnie tzw. zbiorniki bezodpływowe).

Wody aluwialne czwartorzędowe (płytkie) mogą charakteryzować się niższymi wskaźnikami jakości z uwagi na łatwość infiltrowania ewentualnych zanieczyszczeń wgłąb (zanieczyszczenia gleb, spływy z dróg i parkingów, itp.).

Wody powierzchniowe

Stan czystości potoku Zakopianka (punkt kontrolny Poronin – 2009) przedstawia się następująco:

- klasa elementów biologicznych – II (potencjał dobry);
- klasa elementów fizykochemicznych – poniżej stanu dobrego;
- substancje szczególnie szkodliwe – klasa II (stan/potencjał dobry);
- stan/potencjał ekologiczny – umiarkowany;
- stan chemiczny – nie oceniono;
- eutrofizacja JCW wód (2008-2010) - występuje (ze wzgl. BZT-5, azot Kejldahla, fosforany);
- ocena dla bytowania ryb (2008) – nieprzydatne (łososiowate).

Stan czystości Potoku Olczyskiego (2007):

- stan fizyko – chemiczny – kategoria A1;
- stan bakteriologiczny – nie spełnia kategorii A1 ze względu na liczbę bakterii grupy coli oraz na liczbę bakterii grupy coli typu kałowego (odpowiada kategorii A2 ze względu na w/w wskaźniki oraz kategorii A1 dla pozostałych wskaźników).

Na obszarze opracowania potok Zakopianka oraz Potok Olczyski ujęte są w kamienne lub betonowe obudowy, stworzone w celu regulacji cieków. Regulacja cieków służy przede wszystkim zabezpieczeniu przed powodzią terenów położonych wzdłuż cieków. Obudowy zabezpieczają także przed podmyciem brzegów w zakolu cieku, czym chronią fundamenty istniejących budynków, zlokalizowanych tuż przy

rzece. Istotne w regulacji rzek i potoków jest uwzględnienie potrzeb zachowania i utrzymania funkcji korytarza ekologicznego koryta i doliny rzecznej.

Gleby

Na charakteryzowanym obszarze nie prowadzono monitoringu jakości gleb. Występuje tu znaczne zakwaszenie środowiska glebowego (naturalne), co wynika bezpośrednio z typu litologicznego skał, z którego te gleby powstały. Z uwagi m.in. na znaczne zanieczyszczenia powietrza atmosferyczne (opad pyłu, kwaśne deszcze), bardzo duże natężenie ruchu samochodowego, obecność licznych parkingów, można spodziewać się obniżonych wskaźników jakości gleb, w tym podwyższenia związków ołowiu w przypowierzchniowej warstwie gruntu.

Walory krajobrazowe

Ocena **jakości walorów krajobrazowych** obarczona jest znaczną dozą subiektywizmu. Walory krajobrazowe obszaru planu są w mniejszym stopniu wynikiem uwarunkowań przyrodniczych, a w większym – dotychczasowych kierunków i intensywności zagospodarowania.

Walory krajobrazowe i widokowe należą do jednych z cenniejszych elementów środowiska. Ich uszczuplanie na obszarze planu przejawia się m.in.: przemieszaniem funkcjonalnym, zanikiem tradycyjnego budownictwa; realizacją obiektów o architekturze nie nawiązującej do tradycji regionu oraz walorów otoczenia – dysharmonizujących z otoczeniem, realizacją obiektów w strefach eksponowanych krajobrazowo, zmniejszeniem się udziału zieleni wysokiej w sąsiedztwie nowo budowanych obiektów, brakiem należytej dbałości o stan techniczny i otoczenie obiektów starych oraz obiektów pełniących funkcje usługowe; występowaniem obiektów prowizorycznych; degradacją potoków i ich bezpośredniego otoczenia; występowaniem terenów zielonych nieuporządkowanych (chaszczce, roślinność ruderalna, nitrofilna); pozbawienie skarp naturalnych i antropogenicznych naturalnej roślinności, a nawet zadarniania, zubożenie, a miejscami degradację roślinności przypotokowej oraz antropogenizację koryt cieków;

Rewitalizacja zdegradowanych walorów krajobrazowych jest bardzo trudna, a w wielu przypadkach niemożliwa, z uwagi m.in. na to, że raz podjęte ustalenia

lokalizacyjne (w świetle obowiązującego prawa), przesądzające o zagospodarowaniu terenu, praktycznie uniemożliwiają powrót do stanu poprzedniego.

Środowisko biotyczne

Charakter oraz intensywność dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania terenu, zdecydowanie uszczupliły naturalne wartości biotyczne. Przeznaczenie obszaru pod zabudowę, zmiana warunków siedliskowych wynikająca ze zmian warunków gruntowo -wodnych oraz znaczne zanieczyszczenia środowiska praktycznie **uniemożliwia odtworzenie naturalnych siedlisk leśnych i łąkowych.**

Roślinność przypotokowa stanowiąca obudowę biologiczną cieków odtwarza się stosunkowo szybko pod warunkiem m.in.: utrzymania naturalności koryta cieku, zachowania strefy ekologicznej wolnej od zabudowy, dróg, itp., ekstensywnego użytkowania terenu w otoczeniu potoku. W strefach przypotokowych intensywnie zainwestowanych nie ma już możliwości na samoodtworzenie się roślinności przypotokowej. Na pozostałych odcinkach cieków jej rekonstrukcja jest jeszcze możliwa.

Antropogenizacja środowiska, realizacja nasadzeń, spowodowała **wzrost liczebności gatunków synantropijnych.**

5. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU OPRACOWANIA

Naturalne struktury przyrodnicze i ekologiczne na obszarze opracowania, na skutek dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania uległy uszczupleniu.

Korytarze ekologiczne zostały zdegradowane. Ich odtworzenie ze względu na intensywność procesów urbanizacyjnych, które mają miejsce na charakteryzowanym obszarze, jest niemożliwe.

W ograniczonym zakresie funkcjonują **lokalne ciągi migracyjne** związane z potokami i ich otoczeniem. Ich degradacja spowodowana jest uszczupleniem roślinności przypotkowej, antropogenizacją koryt cieków, zawężeniem i zainwestowaniem stref ekologicznych oraz niską jakością wód. Przywrócenie właściwej funkcji ekologicznej potokom i ich otoczeniu jest możliwe pod warunkiem m.in. poprawy jakości wód oraz wzmocnienia obudowy biologicznej.

W przypadku **struktur ekologicznych** odporność na niekorzystne oddziaływanie człowieka, jak i zdolność do naturalnej rekonstrukcji jest w dużym stopniu uzależniona od naturalnych predyspozycji i właściwości poszczególnych gatunków roślin i zwierząt. Najmniej odporne na zmiany środowiskowe, wywołane działalnością człowieka, są płazy i gady posiadające m.in. bardzo wysokie wymagania siedliskowe, relatywnie małą mobilność, ustalone trasy wędrówek – bez możliwości ich korekty. Liczebność ptaków, głównie drapieżników, wykazuje korelację z wielkością otwartych terenów rolno – zadrzewieniowych. Jednakże usuwanie pojedynczych zadrzewień, czy znaczne zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zmniejszanie się populacji gryzoni), spowoduje, że ta grupa awifauny przeniesie się w inne, bardziej sprzyjające obszary lub zmniejszy swoją liczebność. Również warunki bytowania ryb są ściśle uzależnione od standardów jakości wód powierzchniowych oraz ich właściwego napowietrzenia. Gatunki „wód czystych” pojawiają się w krótkim czasie po ustąpieniu zanieczyszczeń;

6. OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM DLA RÓŻNYCH RODZAJÓW UŻYTKOWANIA I FORM ZAGOSPODAROWANIA

O przydatności obszaru objętego planem dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania przesądza aktualny charakter oraz intensywność zainwestowania. Znaczną część obszaru stanowi droga krajowa „Zakopianka”, na pozostałej występuje zabudowa mieszkaniowa i usługowa, miejscami zwarta. Są tu stacje paliw oraz kemping „Ustup”. Niewielkie powierzchnie terenu pozostały w użytkowaniu rolniczym – ekstensywne użytkowanie jako łąki i pastwiska. Charakteryzowany teren pełni również funkcje przyrodnicze – potoki wraz ze swoim otoczeniem.

Czynnikami sprzyjającymi osadnictwu są m.in.:

- korzystne warunki morfologiczne – praktycznie płaski teren, za wyjątkiem dolnych partii stoku pomiędzy „Zakopianką” a linią kolejową;
- dostępność do wód powierzchniowych i podziemnych;
- położenie obszaru objętego planem (jak i całego Zakopanego) w sąsiedztwie terenów o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- relatywnie wysokie walory krajobrazowe i **widokowe**.

Czynnikami ograniczającymi funkcję osadniczą są m.in.:

- konieczność wyłączenia spod zabudowy terenów znajdujących się w strefach ekologicznych potoków oraz zdecydowane ograniczenia zainwestowania w terenach zalewowych;
- występowanie niekorzystnych warunków wentylacyjnych, w tym predyspozycji do tworzenia zastoisk powietrza, co ogranicza dogęszczanie zabudowy w celu nie pogarszania warunków mikrowentylacyjnych;

Czynnikiem pozaprzyrodniczym mającym wpływ na jakość życia mieszkańców jest negatywne oddziaływanie drogi krajowej „Zakopianka” - znacznie pogorszone standardy jakości powietrza atmosferycznego, gleb oraz hałasu.

Czynnikami przyrodniczymi sprzyjającymi rozwojowi funkcji rolniczej są:

- korzystne warunki morfologiczne ograniczające erozję gleb i umożliwiające wykorzystanie maszyn rolniczych;
- długość okresu wegetacyjnego sprzyjająca ekstensywnemu użytkowaniu rolniczemu (trwałe użytki zielone);

- suma opadów gwarantująca prawidłowe nawilgocenie gruntu;

Czynnikami przyrodniczymi ograniczającymi rozwój rolnictwa są m.in.:

- niskie klasy bonitacyjne gleb;
- krótszy okres wegetacyjny uniemożliwiający uprawę wielu gatunków roślin uprawnych;
- niekorzystne warunki mezoklimatyczne, a w szczególności zastoiska chłodnego powietrza, silne spadki temperatur w strefie przygruntowej, wywiewanie śniegu przez wiatry fenowe co sprzyja przemarzaniu roślin w sezonie zimowym.

Duże znaczenie dla możliwości rozwoju funkcji rolniczej mają również **czynniki pozaprzyrodnicze**, w tym wysoka atrakcyjność terenu i przeznaczanie go pod zabudowę, zmniejszona opłacalność użytkowania rolniczego.

Na obszarze opracowania, zarówno ze względów przyrodniczych, jak i uwzględniając dotychczasowe kierunki użytkowania oraz zainwestowania, **niewskazana jest:**

- lokalizacja funkcji przemysłowej oraz innych obiektów uciążliwych dla środowiska i mieszkańców;
- lokalizacja obiektów wielkopowierzchniowych i obiektów wysokich (przeskalowanych w stosunku do obiektów już istniejących);

VI. ANALIZA WPŁYWU REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA” NA ŚRODOWISKO

1. USTALENIA OGÓLNE

1.1. Uwarunkowania wynikające z przepisów prawnych i dokumentów o charakterze obowiązującym

- Na obszarze opracowania ochronie prawnej z mocy ustaw i ustanowionych dla nich aktów wykonawczych podlega:
 - **Ochrona powietrza** – obowiązują dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu – Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031);
 - **Ochrona wód powierzchniowych** - obowiązuje klasyfikacja wód powierzchniowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.10.2014 r. (Dz. U z 2014r., poz.1482);
 - **Ochrona klimatu akustycznego** – obowiązuje obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112);
 - **Ochrona gatunków dziko występujących roślin** (Rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 9 października 2014 r. - Dz. U. z 16.10.2014r. poz. 1409)
 - **Ochrona gatunków dziko występujących grzybów** (Rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 9 października 2014 r. - Dz. U. z 16.10.2014r. poz. 1408);
 - **Ochrona gatunków dziko występujących zwierząt** (Rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 6 października 2014 r. – Dz. U z 7.10.2014r. Nr 237, poz.1348).
 - **ochrona pola magnetycznego** – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól magnetycznych w środowisku oraz sposobu dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192 poz. 1883).

Ponadto na terenie gminy **szczególne zasady użytkowania obowiązują również w obrębie:**

- **Obszaru górniczego „Zakopane”**, utworzony decyzją Nr GK/hg/TS/487-2607/98 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 01.07.1998 r., dla złoża wód termalnych z utworów eocenu i domeru na terenie miasta Zakopane i gminy Tatrzańskiej.

- **Obszaru górniczego „Poronin”** utworzonego na mocy koncesji nr 6/2012 wydanej przez Ministra Środowiska dnia 22.08.2012 r. (nr w rejestrze 5/1/85 – złożę eksploatowane poza granicami miasta Zakopane).
 - **obszarów szczególnego zagrożenia powodzią** wyznaczonych na podstawie zasięgu wezbrania powodziowego Q_{1%}. Wobec braku obowiązujących map zagrożenia i ryzyka powodziowego w prognozie bazowano na dotychczas obowiązującym „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca do ujścia Popradu”, określonego w sporządzonym przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie oznaczonych. Na rysunku planu oznaczone są one symbolem ZZ.
- W zakresie **ochrony walorów kulturowych** ochronie podlegają
- Na obszarze planu znajduje się 13 obiektów o cechach zabytkowych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

W regionalnym otoczeniu obszaru opracowania występują różnorakie formy ochrony przyrody i krajobrazu:

- parki narodowe: **Tatrzański Park Narodowy** (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie Tatrzańskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2003 r. Nr 65, poz. 599), Tatrzański Narodny Park (TANAP) na Słowacji;
- obszary **NATURA 2000**: **Tatry PLC120001** - Obszar Natura 2000 Tatry PLC120001 jest zarówno specjalnym obszarem ochrony siedlisk (SOOS) jak i obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSOP). Obszar ptasi został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313) - aktualnie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011, Nr 25, poz. 133, ze zm.); „**Tatry**” **SKCHVU030** – obszar położony na Słowacji, sąsiadujący od południa, południowego-wschodu i południowego-zachodu z Zakopanem („przedłużenie” położonego w Polsce obszaru specjalnej ochrony ptaków „Tatry” PLC120001); „**Torfowiska Orawsko-Nowotarskie**” PLB120007 (ok. 11,5 km w kierunku północno-zachodnim); „**Horná Orava**” SKCHVU008 – obszar położony

na Słowacji, ok. 12,5 km w kierunku północno-zachodnim; „**Tatry**” SKUEV0307 – obszar położony na Słowacji, sąsiadujący od południa, południowego-wschodu i południowego-zachodu z Zakopanem („przedłużenie” położonego w Polsce obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Tatry” PLC120001); „**Polana Biały Potok**” PLH120026 – ok. 3,8 km w kierunku zachodnim; „**Dolina Białki**” PLH120026 – ok. 8 km w kierunku wschodnim; „**Torfowiska Orawsko-Nowotarskie**” PLH120016 – ok. 11,5 km w kierunku północno-zachodnim; „**Raseliniska Oravskiej Kotliny**” SKUEV0057 – obszar położony na Słowacji, ok. 13 km w kierunku północno-zachodnim; „**Górny Dunajec**” PLH120086 – ok. 15 km w kierunku północnym;

- rezerwaty przyrody: „Skałka Rogoźnicka” (ok. 11,5 km w kierunku północnym), „Bór na Czerwonym” (ok. 13,3 km w kierunku północnym), „Przełom Białki pod Krempachami” (ok. 14,7 km w kierunku północno-wschodnim), „Niebieska Dolina” (ok. 15,1 km, w kierunku wschodnim);
- obszary **chronionego krajobrazu**: Południowomałopolski OchK (sąsiaduje z Zakopanem od północy, północnego-wschodu i północnego-zachodu), ChKo Horná Orava – obszar położony na Słowacji, w minimalnej odległości ok. 10 km w kierunku zachodnim od granic obszaru opracowania.

1.2.Uwarunkowania przyrodnicze wynikające z waloryzacji przyrodniczej obszaru opracowania

Uwarunkowania ekofizjograficzne określone zostały przy uwzględnieniu przedmiotu oraz skali sporządzanego planu zagospodarowania przestrzennego.

O przydatności funkcjonalno – przestrzennej obszaru objętego planem zadecydowały:

- uwarunkowania prawne obowiązujące na w/w obszarze
- konieczność zachowania i ochrony walorów i zasobów przyrodniczych, w tym walorów krajobrazowych i widokowych
- aktualny charakter i wielkość zainwestowania.

Na charakteryzowanym obszarze wydzielono 4 kompleksy przyrodniczo – funkcjonalne.

Kompleks A : przyrodniczo - ekologiczny

preferencja dla funkcji przyrodniczej i ekologicznej

Obejmuje:

- potoki wraz z ich strefami ekologicznymi;
- ciągi migracyjne związane z potokiem Zakopianka i Potokiem Olczyskim oraz ich otoczeniem.

W obszarze tym znajduje się znaczna część terenów zalewowych wg „Studium określające granice bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca do ujścia Popradu”.

W obrębie kompleksu A proponuje się:

- zachowanie (ochronę) ekosystemów wodnych, zadrzewień, zakrzaczeń, pastwisk, muraw i innych terenów otwartych – pozostawienie ich naturalnej dynamice i ewolucji przyrodniczej;
- wzmocnienie funkcji ekologicznych przez rekonstrukcję oraz uzupełnienie wielopiętrowej obudowy biologicznej cieków, przy preferencji dla gatunków o wymaganiach zgodnych z warunkami siedliskowymi;
- zakaz zmian warunków gruntowo – wodnych mogących skutkować zmianami warunków siedliskowych, w tym kompleksowego odwadniania;

- zachowania otwarcie widokowych (w kierunku południowym – na Tatry);
- zakaz lokalizacji nowego zainwestowania;
- zdecydowane ograniczenie w dalszym kanalizowaniu i przekrywaniu cieków, za wyjątkiem działań ochronnych;
- rewaloryzacja rejonów barier ekologicznych w ciągu korytarzy (poszerzanie prześwitów mostowych);
- likwidację dzikich wysypisk śmieci;
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych.

Kompleks B: przyrodniczo - osadniczy do umiarkowanego rozwoju

Obejmuje tereny stokowe i podstokowe znajdujące się głównie pomiędzy „Zakopianką” a linią kolejową. Charakteryzują się zróżnicowanym kątem nachylenia, w ich obrębie mogą zachodzić płytkie zjawiska morfodynamiczne, okresowo mogą pojawiać się wysięki wód gruntowych lub wód spływających spływem śródglinowym. Występują tu pojedyncze zadrzewienia i zakrzaczenia oraz pas zieleni izolacyjnej (fragmentarycznie wzdłuż linii kolejowej). Teren w znacznej części jest ekstensywnie użytkowany rolniczo (łąki, pastwiska), lokalnie występują nieużytki z typową roślinnością ruderalną.

W obrębie kompleksu B proponuje się:

- utrzymanie istniejących zadrzewień i zakrzaczeń, w tym zieleni o charakterze izolacyjnym;
- utrzymanie dotychczasowego (ekstensywnego) kierunku użytkowania rolniczego w jak największym zakresie;
- w obrębie stromych partii skarp wskazane są nasadzenia, przy preferencji dla gatunków o silnie rozwiniętych systemach korzeniowych;
- zakaz realizacji kompleksowych odwodnień;
- w przypadku realizacji nowej zabudowy:
- oszczędne wyłączanie terenów spod użytkowania rolniczego i przeznaczanie ich na inne cele;
- zakaz realizacji szczelnej (liniowej zabudowy), z uwagi na konieczność zapewnienia w miarę swobodnego spływu powietrza ze stoków do Kotliny – warunki mikrowentylacyjne;

- dostosowanie architektury, kubatury, materiału budowlanego i kolorystyki obiektów do tradycji regionalnych i walorów otoczenia oraz wkomponowanie obiektów w zieleni;
- wykluczenie funkcji produkcyjnej i usługowej o wysokiej uciążliwości;
- bezwzględne (już na etapie inwestycji) utrwalenia powstałych skarp roślinnością o silnie rozwiniętych systemach korzeniowych lub, w skrajnych przypadkach, obudową kamienną, której konstrukcja umożliwia swobodny spływ wód z wyższych partii stoku;
- zachowanie jak największych powierzchni biologicznie czynnych, przy zdecydowanym ograniczeniu asfaltowania i betonowania powierzchni przydomowych;
- zakaz lokalizacji obiektów tymczasowych, prowizorycznych;
- preferencja dla ekologicznych nośników energii;
- obowiązek realizacji pełnego systemu ochrony wodno – ściekowej;
- zdecydowane ograniczenie w realizacji wielkopowierzchniowych reklam, o agresywnej formie i kolorystyce.

Kompleks C: osadniczy do intensywnego rozwoju

Obejmuje tereny w znacznej części już zainwestowane (obiekty mieszkalne, usługowe, kemping). Enklawy zajmują tereny rolne (głównie łąki i pastwiska, w minimalnej części grunty orne). Znajdują się w terenie praktycznie płaskim, w niewielkiej części w terenach zagrożonych powodzią. Charakteryzują się niekorzystnymi warunkami mezoklimatycznymi wynikającymi z ograniczonego przewietrzania i zastoisk chłodnego, inwersyjnego powietrza. Jakość środowiska przyrodniczego jest obniżona, głównie z uwagi na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, nadmiernego hałasu, zanieczyszczenia gleb.

W obrębie kompleksu C wskazanym jest:

- utrzymanie istniejącej zieleni, w tym głównie zieleni wysokiej, która w strukturze przyrodniczej pełni funkcję płatów i mikropłatów ekologicznych;
- preferencja dla funkcji mieszkaniowej i usługowej;
- zakaz lokalizacji obiektów przemysłowych, usług uciążliwych oraz innego zagospodarowania, które byłoby uciążliwe dla mieszkańców;

- zakaz lokalizacji obiektów tymczasowych i prowizorycznych;
- dla ochrony walorów krajobrazowych: rewaloryzacja i pielęgnacja terenów zieleni przyobektowej: eliminacja obiektów substandardowych; nasadzenia zieleni maskującej; dostosowanie architektury, kubatury i wysokości nowo powstających obiektów do tradycji regionalnych i walorów otoczenia; realizacji zieleni izolacyjnej rozgraniczającej obszary o różnych przeznaczeniu funkcjonalnym; ograniczenie w realizacji ekranów akustycznych;
- dla ochrony środowiska aerosanitarne: ograniczenie w dogęszczaniu zabudowy w celu zapewnienia właściwych warunków mikrowentylacyjnych; preferencja dla ekologicznych nośników energii (eliminacja emisji niskiej); realizacja zieleni o funkcji sanitarnej równoległej do „Zakopianki”;
- dla ochrony środowiska gruntowo – wodnego: utrzymanie jak największych powierzchni biologicznie czynnych; realizacja pełnego systemu ochrony wodno- ściekowej; oczyszczanie wód odprowadzanych z rejonów dróg i parkingów,

Kompleks D: komunikacyjny

Obejmuje drogę krajową nr 47 „Zakopiankę” wraz ze strefą bezpośrednio z nią sąsiadującą. Występuje tu również punktowa zabudowa (mieszkaniowa i usługowa) oraz duża liczba wolnostojących reklam. Część terenu pozostaje w ekstensywnym użytkowaniu rolniczym. Wzdłuż drogi rosną pojedyncze drzewa lub grupy drzew. Jakość środowiska przyrodniczego jest niska, głównie z uwagi na zanieczyszczenia komunikacyjne i hałas.

W obrębie kompleksu D wskazanym jest:

- utrzymanie istniejącego zadrzewienia oraz jego uzupełnienie do formy zadrzewienia szpalerowego – izolacyjnego. Dla ochrony walorów krajobrazowych szczelny pas zieleni powinien być realizowany przy znacznym udziale roślinności krzewiastej, możliwej do kształtowania (ochrona walorów widokowych);
- ograniczenie w realizacji ekranów akustycznych, na rzecz pasów zieleni izolacyjnej;
- uaktywnienie biologiczne terenów zdewastowanych (klepiska, wydepczyska);
- bezwzględny obowiązek oczyszczanie wód odprowadzanych z drogi,

parkingów oraz strefy bezpośrednio z nimi sąsiadującej;

- zakaz lokalizacji nowej zabudowy;
- zakaz lokalizacji obiektów prowizorycznych i tymczasowych;
- uporządkowanie lokalizacyjne reklam oraz określenie zasad dotyczących ich form, wielkości, powierzchni, kolorystyki, tak, by nie stanowiły one dominanty krajobrazowej przy wjeździe do Zakopanego i nie wpływały negatywnie na ogólne walory krajobrazowe i widokowe;
- modernizacja nawierzchni drogi, eliminacja transportu kołowego, zwłaszcza pojazdów ciężarowych, zwiększenie płynności ruchu samochodowego;

2. OCENA WPŁYWU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA” NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

2.1. Ustalenia dotyczące całego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” mające znaczenie dla zabezpieczenia warunków ochrony środowiska

- W celu **zabezpieczenia warunków dla ochrony środowiska** zarówno obszaru objętego planem jak i obszarów sąsiadujących - projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” – w swych ustaleniach ogólnych zakłada między innymi:
 - uwzględnienie ograniczeń wynikających z położenia terenu opracowania w:
 - × obszarach górniczych dla złóż wód termalnych: Zakopane (fragment południowej części obszaru opracowania), Poronin (PAN-1) (fragment północnej części obszaru opracowania).
 - × obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczonych na podstawie zasięgu wezbrania powodziowego $Q_{1\%}$ określonego w sporządzonym przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca do ujścia Popradu”, oznaczonych na rysunku planu symbolem ZZ,
 - zakaz realizacji wszystkich przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zakaz realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem tych, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na środowisko. Powyższe zakazy nie dotyczą obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej za wyjątkiem nowych stacji bazowych telefonii komórkowej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne.
 - w zakresie komunikacji wizualnej, obowiązuje:
 - × zakaz stosowania agresywnych w formie i kolorystyce szyldów i reklam na budynkach, ogrodzeniach, słupach oświetlenia ulicznego oraz wolnostojących elementów reklamowych (pylony, totemy, maszty), reklam świetlnych

- × zakaz lokalizacji reklam i tablic informacyjnych w terenach dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych wyznaczonych na rysunku planu liniami rozgraniczającymi za wyjątkiem znaków wymienionych w przepisach o znakach sygnałach oraz znakach informacyjnych, w tym dotyczących obiektów użyteczności publicznej;
- × zakaz lokalizacji reklam i tablic informacyjnych we wszystkich terenach nie przeznaczonych do zabudowy oznaczonych symbolem RZ i ZI/RZ, za wyjątkiem oznaczeń związanych z przebiegiem szlaków turystycznych, tablic związanych z urządzeniami i obiektami infrastruktury technicznej oraz tablic sytuowanych w okresie organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych oraz reklam i tablic sytuowanych, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla wydzielonych terenów o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania;
- × w terenach przeznaczonych do zabudowy oraz innych terenach nie wymienionych wyżej obowiązuje realizacja reklam, szyldów i tablic informacyjnych zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla wydzielonych terenów o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania;
- × w zakresie ochrony przed hałasem, obowiązuje przestrzeganie dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku dla terenów oznaczonych symbolami symbolem MW - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, MN i M/U - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.
- w zakresie zaopatrzenia terenów w wodę obowiązuje zaopatrzenie w wodę z miejskiej sieci wodociągowej;
- w zakresie odprowadzenia ścieków sanitarnych:
 - × Obowiązuje odprowadzenie ścieków sanitarnych z całego obszaru objętego planem, (wchodzącego w obszar tworzącym aglomerację -miasto Zakopane i wschodnia część obszaru wsi Kościelisko, w gminie Kościelisko) na komunalną oczyszczalnię ścieków w Zakopanem, siecią kanalizacji sanitarnej,
 - × Obowiązuje realizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej we wszystkich terenach przeznaczonych pod zainwestowanie w obszarze aglomeracji
 - × Obowiązuje realizacja rozdzielczych sieci kanalizacji sanitarnej i opadowej.
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych:

- × Dopuszcza się przebudowę sieci kanalizacji deszczowej oraz rowów odwadniających, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- × Obowiązuje odprowadzenie wód opadowych i ich oczyszczanie, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie gospodarki odpadami:
 - × W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi obowiązują zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Zakopane ustalone w stosownej uchwale Rady Miasta;
 - × Obowiązek unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych poza terenem planu;
 - × Postępowanie z odpadami pochodzącymi z działalności gospodarczej zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - × Obowiązuje zakaz składowania odpadów w miejscach do tego nie wyznaczonych i nie urządzonych.
- w zakresie zaopatrzenia terenów w gaz:
 - × Dopuszcza się realizację sieci gazowych jako średnio i niskoprężnych;
 - × Dopuszcza się korzystanie z alternatywnych źródeł gazu, w tym zbiorników na gaz płynny.
- w zakresie zaopatrzenia terenów w ciepło:
 - × Zaopatrzenie w ciepło odbywać się będzie na bazie sieci ciepłowniczej lub kotłowni indywidualnych;
 - × Zakaz stosowania paliw o wysokiej emisji zanieczyszczeń;
- obowiązuje zapewnienie drożności istniejącego cieku wodnego i jego prawidłowego utrzymania oraz ochrona przed przesklepieniem, za wyjątkiem przesklepień związanych z realizacją dróg, dojazdów, szlaków pieszych i rowerowych. Dopuszcza się techniczne umocnienie koryta cieku w zakresie wynikającym z realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz ochroną przeciwpowodziową;
- Projekt planu określa warunki kształtowania zabudowy.

2.2. Położenie w strukturach przyrodniczych, ewentualne zagrożenia dla funkcjonowania tych struktur, zagrożenia dla środowiska biotycznego.

- Na skutek dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania terenu, większość

naturalnych struktur przyrodniczych i ekologicznych w obszarze opracowania, uległa znacznemu uszczupleniu. Ich odtworzenie, z uwagi aktualny stan urbanizacji, jest niemożliwe.

- Osnowę ekologiczną obecnie tworzą:
 - poważnie osłabione **lokalne ciągi ekologiczne związane z potokami**– w obrębie których znalazły się cieki z roślinnością przypotokowa (istniejącą i proponowaną do uzupełnienia) oraz strefa ekotonowa, która powinna zostać wolna od dalszego zainwestowywania;
 - **płaty i mikropląty ekologiczne** – które ze względu na swoje zróżnicowanie biotyczne charakteryzują się zróżnicowanymi warunkami siedliskowymi. Do płatów i mikropłatów ekologicznych zaliczone zostały nieliczne na terenie opracowania: tereny zieleni urządzonej, zadrzewienia i zakrzaczenia pochodzenia naturalnego, kępowe i szpalerowe nasadzenia (drzewa, krzewy) w terenach osiedleńczych. I choć część gatunków je tworzących jest pochodzenia obcego, wzbogacają bioróżnorodność obszaru, są także seminaturalnymi siedliskami sprzyjającymi bytowaniu drobnych gatunków zwierząt, głównie owadów, chrząszczy, gryzoni, ptaków i drobnych ssaków.
- ***Projekt planu wyłącza z zabudowy praktycznie wszystkie znaczące w skali opracowania tereny przyrodnicze, zapisując dla nich stosowne ograniczenia w zakresie zagospodarowania terenu.*** Są to:
 - ***Tereny wód śródlądowych*** płynących ***wraz ze strefą ekologiczną***, oznaczone symbolami **WS/ZI** gdzie obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:
 - × Zakaz budowy obiektów budowlanych, w tym obiektów tymczasowych i realizowanych na zgłoszenie, za wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej, w tym przesklepień dla realizacji dróg, ciągów pieszych i szlaków rowerowych, budowli hydrotechnicznych związanych z ochroną przed powodzią (techniczne umocnienia koryt cieków wodnych, w zakresie wynikającym z realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz ochroną przeciwpowodziową).

- Tereny rolne oznaczone symbolem **1.RZ** gdzie obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:
 - × Przeznaczenie podstawowe terenów – tereny rolne użytkowane jako łąki i pastwiska;
 - × Dopuszcza się realizację zieleni niskiej i wysokiej;
 - × Zakaz realizacji obiektów budowlanych, w tym związanych z produkcją rolną, obiektów tymczasowych i realizowanych na zgłoszenie, za wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
 - × Zakaz lokalizacji nowych ciągów komunikacyjnych, za wyjątkiem dróg dojazdowych do pól i lasów z dopuszczeniem ich wykorzystania jako ciągów spacerowych, szlaków pieszych, tras rowerowych i szlaków dla turystyki narciarskiej;
 - × Zapewnienie drożności i ciągłości istniejących cieków wodnych (potoki, okresowe cieki wodne, rowy melioracyjne) i prawidłowego ich utrzymania. Dopuszcza się techniczne umocnienia brzegów cieków w zakresie wynikającym z realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz ochroną przeciwpowodziową. Dopuszcza się lokalizację mostów i kładek na trasach szlaków turystycznych oraz dróg dojazdowych do pól i lasów;
 - × Dopuszcza się realizację kępowych zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych oraz pasów wiatrochronnych.

- Tereny zieleni oznaczone symbolem **ZI/RZ**, gdzie obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:
 - × Przeznaczenie podstawowe terenów – tereny zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym oraz tereny zieleni nieurządzonej – łąki, zadrzewienia, zakrzaczenia;
 - × Dopuszcza się realizację zieleni niskiej i wysokiej oraz realizację zieleni urządzonej, w tym ogrodów przydomowych;
 - × Zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych, w tym obiektów tymczasowych i realizowanych na zgłoszenie, za wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej, w tym mostów i kładek dla realizacji dróg, ciągów pieszych i szlaków rowerowych.

- Pozostały teren jest intensywnie zainwestowany. Projekt planu **stwarza możliwość uzupełnienia zabudowy, w obrębie terenów już obecnie przekształconych antropogenicznie, bądź w przypadkach zaistniałych przesądzeń lokalizacyjnych** (wydane decyzje o warunkach zabudowy, czy pozwolenia na budowę).
- **Tereny biologicznie czynne przeznaczane pod zainwestowanie nie przedstawiają większej wartości biotycznej.**

2.3. Ocena ustaleń projektu planu w zakresie zabezpieczenia warunków dla ochrony środowiska gruntowo – wodnego, ocena skutków zmian w środowisku gruntowo wodnym w wyniku realizacji programu inwestycyjnego przewidzianego ustaleniami projektu planu.

- Do działań na rzecz ochrony warunków gruntowo-wodnych obligują:
 - Położenie w karpackiej strefie źródliskowej
 - konieczność **uzyskania wysokich standardów jakości wód**;
 - położenie w **obszarach szczególnego zagrożenia powodzią** wyznaczonego na podstawie zasięgu wezbrania powodziowego $Q_{1\%}$ wg sporządzonego przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca do ujścia Popradu. Wobec braku obowiązujących map zagrożenia i ryzyka powodziowego w prognozie bazowano na dotychczas obowiązującym „Studium. Na rysunku planu oznaczone są one symbolem ZZ
 - położenie **w obszarze górniczym „Zakopane” dla złóż wód termalnych** – zachodnia część obszaru opracowania
 - położenie w **obszarze górniczym wód geotermalnych „Poronin”** - północna część opracowania
 - ustalenia różnych dokumentów o charakterze obowiązującym ((typu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy) narzucających obowiązek racjonalnej gospodarki wodnej;
- **W zasięgu terenów zagrożonych powodzią** znalazł się niewielki fragment terenów częściowo już obecnie zainwestowany, w projekcie planu oznaczony symbolem 1.MW (budownictwo wielorodzinne). Tereny te zostały zainwestowane głównie na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (dla których to niestety w świetle obowiązujących przepisów uzgodnienie w kwestii terenów zagrożonych powodzią nie jest wiążące).
- **Na terenie opracowania generalnie brak jest terenów osuwisk**, za wyjątkiem udokumentowanego osuwiska na zboczach Bachledzkiego Wierchu – rejon stacji paliw JET. Generalnie, zgodnie z dokumentacją geologiczno-inżynierską z listopada 2004 roku (W. Grzywacz, W. Biliński, A Kessler, M. Kozakiewicz),

przyjętą przez Starostę Powiatu Tatrzańskiego 27 stycznia 2005 roku (znak:OS.I.7530/06/04, stok Bachledzkiego Wierchu zaliczany jest do obszaru osuwiskowego i cały czas jest aktywny, ale jest to mała aktywność (uwidacznia się w cyklach kilkunastoletnich);

- Na terenie opracowania brak jest obiektów usługowych czy produkcyjnych szczególnie uciążliwych dla środowiska gruntowo-wodnego.

Obiektami potencjalnie uciążliwymi dla środowiska gruntowo-wodnego mogą być tereny komunikacyjne, tereny składów i magazynów, stacji benzynowych, czy obiekty nie podłączone do miejskiego systemu kanalizacji. Projekt planu zapisuje obowiązek realizacji szczelnych nawierzchni w rejonie dystrybucji i spustu paliw z zastosowaniem materiałów niepalnych, nienasiąkliwych i łatwo zmywalnych.

Z informacji zawartych w OOŚ sporządzonej dla drogi nr 47 zw. „Zakopianką” wynika, że planowane jest ujęcie i podczyszczanie wód opadowych z nawierzchni tej drogi.

Projekt planu wyklucza również możliwość realizacji nowych składów otwartych, które niewątpliwie stwarzają większe zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego.

- **Źródłem wytwarzania ścieków i odpadów** (głównych źródeł zagrożeń jakości wód) w granicach opracowania mogą być:
 - Budynki mieszkalne i usługowe, będące źródłem wytwarzania ścieków i odpadów głównie o charakterze bytowym. Zawierają one **zanieczyszczenia bakteriologiczne** - powodujące podwyższenie w wodach wartości Miana Coli, oraz **związki organiczne biogenne**, powodujące między innymi zwiększenie wartości związków azotowych, fosforu, zmianę bilansu tlenowego, eutrofizację środowiska wodnego.
 - wody opadowe z rejonów stacji benzynowych, istniejących magazynów, miejsc postojowych, dróg, placów manewrowych, będące źródłem zanieczyszczeń zawiesziną i substancjami ropopochodnymi.
 - ścieki o charakterze przemysłowym z dopuszczonej ustaleniami projektu planu działalności usługowej.

- ***Dla ochrony wód przed zanieczyszczeniem ściekami*** z projektowanej strefy zainwestowania ***przewiduje się następujące rozwiązania:***
 - Obowiązuje odprowadzenie ścieków sanitarnych na komunalną oczyszczalnię ścieków w Zakopanem
 - Obowiązuje realizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej we wszystkich terenach przeznaczonych pod zainwestowanie w obszarze aglomeracji.
 - Obowiązuje realizacja rozdzielczych sieci kanalizacji sanitarnej i opadowej.
 - Obowiązuje realizacja sieci kanalizacji deszczowej oraz rowów odwadniających, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się ich przebudowę i realizację nowych;
 - Obowiązuje odprowadzenie wód opadowych i ich oczyszczanie, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi obowiązują zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Zakopane ustalone w stosownej uchwale Rady Miasta. Postępowanie z odpadami pochodzącymi z działalności gospodarczej zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - Obowiązuje zakaz składowania odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych i nie urządzonych.
 - Większość ścieków z usług prawdopodobnie można będzie bezpośrednio odprowadzić do miejskiego systemu oczyszczania, bądź pod ich podczyszczeniu. Podkreślić należy, że obowiązek oczyszczanie ścieków przemysłowych, które z uwagi na swe parametry nie mogą być przyjęte do miejskiego systemu kanalizacji nie leży w kompetencji gminy i winny być one unieszkodliwiane przez właściciela instalacji na warunkach określonych w przepisach odrębnych
- Reasumując, zarówno zapisane w planie obowiązki oraz możliwość pełnego ***uzbrojenia terenu objętego planem w miejską sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki na oczyszczalnię miejską stwarza optymalne warunki ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem.***
- ***Nadzwyczajne zagrożenie środowiska*** wystąpić może w wyniku naruszenia ustaleń planu. Mogą to być przypadki zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub podziemnych wskutek zakazanego w projekcie planu składowania odpadów w

miejscach do tego nie wyznaczonych, odprowadzania do wód i gleby nieoczyszczonych ścieków wszelkiego rodzaju awarii itp. ***Terenami podwyższonego ryzyka jeżeli chodzi o możliwość zanieczyszczenia wód są już zainwestowane tereny oznaczone symbolami 1.U., 2.U., P/U.***

2.4. Ocena ustaleń projektu planu w zakresie stworzenia warunków dla ochrony powietrza, ocena skutków zmian stanu higienicznego atmosfery w wyniku realizacji programu inwestycyjnego przewidzianego ustaleniami projektu planu.

- Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu ***inwersji termicznych, zastoisk chłodnego powietrza***, które są skutkiem adiabatycznego spływu chłodnego powietrza z otaczających stoków przy braku odpowiedniej przewietrzalności terenu (patrz załącznik graficzny). Najczęściej występują one w okresie jesiennym i zimowym. W okresach zalegania zimnych mas powietrza zwiększeniu ulega wilgotność powietrza, dłużej utrzymują się mgły, co sprzyja koncentracji zanieczyszczeń atmosferycznych.

W sezonie jesienno – zimowym często występuje **wiatr halny**, wiejący z kierunku południowego,.

Klimat obszaru objętego planem charakteryzuje się wysoką bodźcowością bioklimatyczną.

- Na terenie opracowania nie ma punktów pomiarowych jakości powietrza. Podobnie jednak jak w całej kotlinie ***istnieje tu prawdopodobieństwo występowania przekroczeń dopuszczalnych parametrów zanieczyszczeń zwłaszcza w miesiącach od grudnia do marca*** kiedy to zwiększenie emisji zanieczyszczeń (sezon grzewczy, sezon turystyczny skutkujący zwiększonym ruchem kołowym, zwiększeniem powierzchni grzewczym wskutek większej ilości mieszkańców) zbiega się z niekorzystnymi warunkami klimatycznymi sprzyjającymi utrzymywaniu się zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery .
- Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w kotlinie jest ciepłownictwo i komunikacja. Obiektem, który jest istotnym źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych jest droga krajowa Nr 47 zwana „Zakopianką”.
- Działania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mające na celu ochronę warunków aerosanitarnych obszaru opracowania w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń z ciepłownictwa polegają na zapisaniu obowiązku:
 - Wykluczenia paliw wysokoemisyjnych.

- Zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
 - Zakazu realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem tych, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na środowisko
- Wobec stosunkowo **niewielkiego zakresu nowouruchamianych terenów inwestycyjnych jak i rodzaju inwestycji prognozuje się relatywnie niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń atmosferycznych.**
 - **Ustalenia projektu planu nie powinny skutkować również zwiększeniem emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.** Projekt planu nie zwiększa kategorii drogi, pozostawiając ją jako drogę główną. Jednocześnie projekt planu stwarza prawną możliwość modernizacji „Zakopianki” a co za tym idzie polepszenia jej parametrów technicznych, lepszej organizacji ruchu, co zwykle stwarza warunki dla ograniczenia uciążliwości komunikacyjnych.
 - Należy podkreślić że rozwiązanie problemu **poprawy jakości powietrza na terenie całego miasta Zakopanego wymaga zasadniczych zmian systemowych**, takich jak: centralizacja systemu grzewczego, wykorzystanie w procesach grzewczych niskoemisyjnych mediów grzewczych, w tym wód geotermalnych. **Ograniczeniu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych** służyć może **udrażnianie i usprawnianie systemu komunikacyjnego w obrębie całego miasta.**
 - Niebezpieczeństwo nadzwyczajnego zanieczyszczenia powietrza może być spowodowane wszelkiego rodzaju awariami, jak kolizje pojazdów, pożary itp.

2.5. Ocena ustaleń projektu planu w zakresie zabezpieczenia warunków dla ochrony krajobrazu.

- Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego **nie jest w sposób szczególny ekspozycyjny krajobrazowo**. Jest on atrakcyjny widokowo, bowiem z ciągów komunikacyjnych rozciągają się widoki w kierunku południowym na Tatry (Antałówka nad Koleją) – widok w kierunku północnym na Pasma Gubałowskie.
- Na obszarze opracowania występują zróżnicowane typy wnętrza krajobrazowych, niejednorodnie fizjonomicznie.
Różnice w ukształtowaniu przestrzeni objętej opracowaniem pozwalają na wydzielenie odmiennych funkcjonalnie i przestrzennie terenów:
 - **tereny zabudowy mieszkaniowej z kilkunastoma budynkami o cechach zabytkowych**
 - **tereny zabudowy współczesnej z występującymi budynkami degradującymi krajobraz miasta.**
 - **tereny zieleni urządzonej, łąki,- potoki z zielenią przyrzeczną,**
- Czynnikiem obniżającym walory krajobrazowe obszaru opracowania, jest obecność znacznej ilości tablic reklamowych o agresywnej formie i kolorystyce, zlokalizowanych wzdłuż „Zakopianki”, jak również szereg niedostosowanych do otoczenia budynków i obiektów usługowych nie związanych z turystyką.
Sukcesywnie zmniejsza się też udział zieleni wysokiej w sąsiedztwie nowo budowanych obiektów. Brak jest również należytej dbałości o zielenią sąsiadującą bezpośrednio z potokami (chaszczce, roślinność ruderalna, nitrofilna) a same koryta potoków ulegają antropogenizacji.
- Na obszarze planu zlokalizowanych jest **13 obiektów o cechach zabytkowych, wpisane do gminnej ewidencji zabytków**. Są to obiekty o wartości historycznej, artystycznej i estetycznej, nie wpisane do rejestru zabytków, ale chronione poprzez stosowne zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego
- Projekt chroni przed zainwestowaniem wnętrza **krajobrazu seminaturalnego**

występujące w otoczeniu potoków, na odcinkach gdzie towarzyszy im naturalna roślinność przypotokowa.

- W terenach zabudowanych projekt planu:
 - określa szereg obowiązków w zakresie kształtowania architektury jak:
 - × obowiązek dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych poprzez stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych (typu: drewno oraz gont i kamień i ich imitacje) i charakterystycznego dla regionu detalu (typu: gzymsy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach elementów z tworzyw sztucznych itp.;
 - × obowiązek stosowania określonych rodzajów dachów, projekt określa kąt nachylenia połaci i dopuszczalna kolorystykę pokrycia połaci dachowych (ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, czarny matowy);
 - × obowiązek stosowania na elewacjach budynków kolorów pastelowych;
 - × ustala maksymalną wysokość obiektów, maksymalną kubaturę
 - określa maksymalną powierzchnie zabudowy, min. powierzchnię biologicznie czynną;
 - wprowadza ograniczenia dotyczące zakresu i form realizacji informacji wizualnej (opisane szczegółowo w innych rozdziałach nin. opracowania.),
 - zakłada również obowiązek kablowania linii elektroenergetycznych i teletechnicznych, a w terenach rolnych i terenach zieleni zakaz realizacji obiektów tymczasowych i realizowanych na zgłoszenie.
- Na etapie planu zagospodarowania przestrzennego trudno jest zawrzeć konkretniejsze dyspozycje dotyczące kształtowania krajobrazu poza tymi, które są już zawarte w ustaleniach projektu planu. Na kolejnych etapach przygotowania i realizacji inwestycji należy szczególnie zadbać o ład i względy estetyczne.

2.6. Prognoza wpływu realizacji ustaleń projektu planu na klimat akustyczny rejonu opracowania

- Jednoznacznie definiowalnym na obecnym etapie opracowania źródłem hałasu są ciągi komunikacji kołowej a najbardziej obciążone emisją dźwięków są obecnie tereny zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej Nr 47 tzw. Zakopianki, w mniejszym stopniu wzdłuż dróg niższych kategorii. Według pomiarów natężenia ruchu (2010) na „Zakopiance” ruch kołowy wyniósł średnio ponad 17 tys. pojazdów na dobę. Można zatem założyć, że natężenie hałasu przekracza tu już obecnie poziomy dopuszczalny..
- ***Projekt planu ma na celu stworzenie prawnych warunków dla modernizacji tzw. „Zakopianki”, w tym realizacji trzeciego pasa tej drogi.*** Jakkolwiek brak jest obecnie jednoznacznych informacji odnośnie koncepcji modernizacji drogi, należy założyć, że działania te będą zmierzać do poprawy parametrów technicznych drogi. Powyższe, połączone z poprawą funkcjonowania systemu komunikacyjnego całego miasta ***winno zmierzać do upłynnienia ruchu stwarzając tym samym warunki dla zmniejszenia propagacji hałasu komunikacyjnego*** (eliminacja jazdy na wysokich obrotach itp.).
- ***Obiektami, które potencjalnie mogą być uciążliwe z uwagi na propagację hałasu są składy i magazyny, zwłaszcza, gdy sąsiadują one z terenami mieszkaniowymi*** jak w przypadku terenów oznaczonych w projekcie planu symbolem P/U. W takim przypadku, ***celem zmniejszenia uciążliwości akustycznych, projekt planu zapisuje obowiązek realizacji pasa zieleni izolacyjnej min. 3 m na granicy z terenami mieszkaniowymi. Należy podkreślić, że plan wyklucza możliwość realizacji nowych otwartych składów i magazynów.***
- W celu ochrony przed hałasem, projekt planu zakłada zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi przestrzeganie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów oznaczonych MW - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, MN i M/U - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną..

- Ograniczeniu emisji hałasu winny służyć również ustalenia projektu planu wykluczające możliwość realizacji bardziej uciążliwych przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, oraz przepisy z zakresu ochrony środowiska ograniczające uciążliwość obiektu do obszaru, do którego właściciel instalacji ma tytuł władania.

2.7. Przewidywane znaczące oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi

- Teren objęty projektem planu jest intensywnie zainwestowany. ***Zabudowa jest różnorodna funkcjonalnie, co może już obecnie rodzić konflikty funkcjonalne***, między terenami mieszkaniowymi a terenami usług, w szczególności dotyczy to terenów składów i magazynów. Projekt planu jak już wcześniej wspomniano nakłada w takich przypadkach obowiązek realizacji pasów zieleni izolacyjnej oddzielającej funkcję mieszkaniową od usługowej.
- Kolejnym obiektem, który może stanowić uciążliwość dla terenów mieszkaniowych (z nim sąsiadujących) jest droga zw. „Zakopianka”. Należy podkreślić, że ***projekt planu uwzględniając protesty i wnioski mieszkańców nie zakłada poszerzenia drogi do parametrów drogi szybkiego ruchu*** jak to figuruje w planach Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych czy w poprzedniej edycji planu (45m), ***lecz pozostawia szerokość drogi o parametrach drogi głównej - 30 m.***

Sam plan, jak to wielokrotnie podkreślano ma stworzyć warunki dla modernizacji drogi, poprawy jej parametrów technicznych, usprawnienia organizacji ruchu co między innymi ma służyć ograniczeniu uciążliwości komunikacyjnych.
- Dla ochrony terenów mieszkaniowych a tym samym zapewnienia prawidłowych warunków życia mieszkańców projekt planu „Zakopianka” ustala:
 - ***ochronę terenów mieszkaniowych*** przed nadmiernym hałasem ***nakładając obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu:*** dla terenów oznaczonych symbolami MW - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, MN i M/U - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną..
 - uwzględnia zasady określone w przepisach dotyczące ochrony przeciwpowodziowej,
 - wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć zawsze mogących znacząco oddziaływać na środowisko, Obowiązuje również zakaz realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko za

wyjątkiem tych, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na środowisko.

- **Wyklucza możliwość realizacji nowych składów otwartych** z uwagi między innymi na potencjalną uciążliwość dla sąsiadujących terenów mieszkaniowych
 - W terenach przeznaczonych pod realizację bardziej uciążliwych usług **wprowadza obowiązek realizacji pasów zieleni izolacyjnej** na granicy z terenami mieszkaniowymi
 - **chroni tereny przyrodnicze** służące ludziom jako tereny rekreacyjne.
 - **uwzględniając protesty mieszkańców pozostawia szerokość „Zakopianki” o parametrach drogi głównej 30 m**, tym samym **nie zakłada zmniejszenia dystansu zabudowań z drogą.**
- Jak wynika z powyższego **projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” w ramach swoich kompetencji zapewnia warunki dla ochrony zdrowia i warunków życia ludzi.**

2.8.. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000.

- W granicach objętych ustaleniami projektu planu brak jest obszarów objętych ochroną w ramach systemu NATURA 2000. Najbliższy obszar „Tatry” znajduje się w odległości ok. 3,5 km.
- ***Zmiany w zagospodarowaniu terenu proponowane w projekcie planu „Zakopianka” nie wpłyną znacząco na cele i przedmiot ochrony sąsiadujących z opracowaniem obszarów specjalnej ochrony NATURA 2000.***

2.9. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu

- ***Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu.***

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ WYKONYWANIA

- Proponuje się ustalenie częstotliwości wykonywania analizy skutków realizacji planu na środowisko **raz na cztery lata**. Powyższe umotywowane jest:
 - faktem, że proces realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko trwa zwykle kilka lat, co związane jest między innymi z przygotowaniem inwestycji (opracowaniem projektu, jego uzgodnieniem, uzyskaniem pozwolenia na budowę), oraz wykonaniem inwestycji (pracami budowlanymi) i formalnym oddaniem do użytku.
 - wskazane jest połączenie w/w obowiązku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczącym sporządzania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym (co byłoby podstawą do sporządzania analizy skutków realizacji planu na środowisko) - raz na cztery lata - czyli co najmniej raz w trakcie kadencji rady, która zatwierdzając plan jest odpowiedzialna za jego skutki w tym wynikające dla środowiska.
- Analiza skutków realizacji planu na środowisko w przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” winna obejmować:
 - opis i ocenę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym
 - ocenę zgodności tych zmian z ustaleniami planu
 - analizę konsekwencji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dla środowiska. W przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” analizować należy przede wszystkim:
 - Spełnienie obowiązku pozostawienia określonego w ustaleniach projektu planu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych działkach budowlanych
 - Realizację zabezpieczeń infrastrukturalnych zawartych w ustaleniach planu: sposobu i skuteczności rozwiązania gospodarki ściekowej, realizacji kanalizacji w systemie rozdzielczym, respektowanie zakazu składowania odpadów w miejscach do tego nie wyznaczonych itp.
 - Przestrzeganie zapisanych w planie zasad kształtowania architektury

- Ochronę przed zabudową terenów zielonych wytypowanych w planie jako zieleni podlegająca ochronie
- Wnioski wynikające z dokonanej analizy dotyczące skutków zagospodarowania dla środowiska, z ewentualnymi wnioskami do kolejnej edycji planu.

4. OCENA ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „ZAKOPIANKA”

- Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” ma na celu stworzenie warunków prawnych dla realizacji inwestycji w tym modernizacji drogi krajowej zw. „Zakopianką”, jako że funkcjonujący na tym terenie m.p.z.p. stracił swą ważność w 2003 r.
- W przypadku braku realizacji planu, głównych zagrożeń upatruje się w dalszym wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, które **fragmentarycznie rozpatrują zasadność lokalizacji inwestycji**. Gospodarowanie przestrzenią wyłącznie w oparciu o w/w decyzje, zgodnie z obowiązującym prawem praktycznie dopuszcza realizację niezliczonej ilości obiektów, **bez liczenia się np. z polityką przestrzenną miasta ustaloną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**. Jak wynika z praktyki polityka lokalizacyjna oparta na wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy **wyrządza również wiele szkód środowisku przyrodniczemu**, między innymi dlatego że **nie poparta jest tak licznymi i szczegółowymi analizami planistycznymi** jakie obowiązują w trakcie przygotowywania planu. Między innymi **nie ma obowiązku wykonania opracowania ekofizjograficznego**, którego zadaniem jest waloryzacja terenu i dostarczenie zespołowi urbanistycznemu argumentów gdzie można inwestować i w jakim zakresie, a gdzie wartość przyrodnicza jest na tyle istotna, że wymaga szczególnej ochrony.
- W przypadku obszaru objętego planem wadliwość takiej polityki przejawia się: niekorzystnymi zmianami w krajobrazie, konfliktami funkcjonalnymi czy zainwestowaniem terenów narażonych na zalewanie wodami powodziowymi (w tym ostatnim przypadku skutek od lat funkcjonującego w przepisach odmiennego traktowania dwóch dokumentów planistycznych o podobnej randze, dla decyzji o warunkach zabudowy bowiem uzgodnienie w kwestii terenów zagrożonych powodzią nie jest wiążące).

5. PODSUMOWANIE (w języku niespecjalistycznym).

Podjęcie uchwały o przystąpieniu do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka” ma na celu stworzenie warunków prawnych (w postaci lokalnego prawa jakim jest m.p.z.p.) dla działań inwestycyjnych, jako że dotychczasowy plan stracił swoją ważność w 2003 roku z mocy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

Inwestycją, która pilnie wymaga stworzenia prawnych warunków dla jej uruchomienia jest modernizacja drogi krajowej Nr 47 powszechnie zwanej Zakopianką. Droga ta pełni ważną rolę w systemie komunikacyjnym miasta, nie tylko jako powiązanie komunikacyjne z innymi terenami, ale przede wszystkim dla obsługi miasta albowiem jak się szacuje aż 70% ruchu na drodze krajowej Nr 47 w dni robocze ma charakter lokalny.

Teren objęty projektem planu „Zakopianka” nie przedstawia szczególnej wartości przyrodniczej, jest on w dużym stopniu przekształcony antropogenicznie. Naturalne struktury przyrodnicze i ekologiczne również uległy tu znacznemu uszczupleniu, wskutek dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania. Ich odtworzenie, z uwagi aktualny stan urbanizacji, jest niemożliwe.

Na omawianym terenie nie stwierdzono występowania stanowisk roślin chronionych.

Projekt planu w dużej mierze sankcjonuje istniejące zainwestowanie, dopuszczając jego uzupełnienie bądź w ograniczonym stopniu poszerzenie istniejących terenów inwestycyjnych.

Faza realizacji inwestycji w tym modernizacji drogi krajowej będzie wiązać się przede wszystkim z uciążliwościami mającymi charakter lokalny i w większości przypadków krótkotrwałe. Do przekształceń trwałych związanych ze środowiskiem przyrodniczym zaliczyć należy zajęcie terenów biologicznie czynnych ewentualnie wycinkę drzew. Wobec niewielkiej wartości biotycznej obszaru opracowania i dużych przekształceń antropogenicznych - zmiany w środowisku nie będą miały charakteru znaczącego uszczuplania walorów przyrodniczych obszaru.

Projekt planu uwzględniając protesty mieszkańców nie zakłada

poszerzenia drogi do parametrów drogi szybkiego ruchu (jak to było dotychczas planowane) lecz pozostawia szerokość drogi o parametrach drogi głównej 30 m. Tym sposobem praktycznie nie zmniejsza się też dystans między jezdnią a sąsiadującymi z drogą zabudowaniami.

Należy założyć, że przewidywane działania związane z modernizacją drogi będą zmierzać do poprawy jej parametrów technicznych, doskonalenia organizacji ruchu co przełożyć się powinno na ograniczenie uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem

Projekt planu chroni nielicznie występujące cenne przyrodniczo tereny, stanowiące jednocześnie elementy struktury przyrodniczej (szczególnie strefy obudowy ekologicznej cieków).

Zmiany w zagospodarowaniu terenu proponowane w projekcie planu „Zakopianka” nie wpłyną znacząco na cele i przedmiot ochrony sąsiadujących z terenem planu obszarów specjalnej ochrony NATURA 2000.

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu.

Projekt planu zakłada realizację infrastruktury ekologicznej, bądź określa inne obowiązki mające na celu zabezpieczenia środowiska przed uciążliwościami jakie niesie za sobą funkcjonowanie istniejących jak i projektowanych obiektów. Zakres zabezpieczeń, należy uznać za wystarczający dla tego rodzaju programu inwestycyjnego i na tym etapie projektowania.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

1. *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zakopianka”*
2. *Opracowanie ekofizjograficzne –Biuro Urbanistyczne Maria Modzelewska mgr Jadwiga Macek.*
3. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Zakopanego - Pracownia Urbanistyczno – Architektoniczna PLAN s.c. ;*
4. *Raport oddziaływania na środowisko - Biuro Konsultingowo - Doradcze "Euroekspert" dr inż. Jacek Seweryński, Chorzów – kwiecień 2006 r.*